

Interreg

Sofinancira
EVROPSKA UNIJA
Az EURÓPAI UNIÓ
társfinanszírozásával

Slovenija – Magyarország

www.si-hu.eu

INTERREG PROGRAM SZLOVÉNIA–MAGYARORSZÁG 2021-2027

CCI-szám: 2021TC16RFCB045
A 2022. november 14-i C(2022) 8276 bizottsági határozattal jóváhagyva.

Tartalom

1. KÖZÖS PROGRAMSTRATÉGIA: FŐ FEJLESZTÉSI KIHÍVÁSOK ÉS SZAKPOLITIKAI VÁLASZOK	6
1.1. Programterület	6
1.2. Közös programstratégia: a legfontosabb közös kihívások összefoglalása, figyelembe véve a gazdasági, társadalmi és területi eltéréseket és egyenlőtlenségeket, a közös beruházási igényeket és a más támogatási programokkal és eszközökkel való kiegészítő jelleget és szinergiákat, a korábbi tapasztalatokból levont tanulságokat, valamint azon makroregionális stratégiákat és a tengermedence-stratégiákat, amelyek esetében a programterületet egészben vagy egészben egy vagy több stratégia lefedi	7
1.3. A szakpolitikai célkitűzések és az interreg-specifikus célkitűzések, a kapcsolódó prioritások, az egyedi célkitűzések és a támogatási formák kiválasztásának indokolása, adott esetben a határon átnyúló infrastruktúra hiányzó összeköttetéseiinek kezelése	17
2. PRIORITÁSOK	20
2.1. Prioritás 1 – Zöld határrégió	20
2.1.1. Rso 2.7. Egyedi célkitűzés – a természet, a biológiai sokféleség és a zöld infrastruktúra védelmének és megőrzésének fokozása, többek között a városi területeken, valamint a szennyezés valamennyi formájának csökkentése	20
2.1.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok, és várt hozzájárulásuk az egyedi célkitűzésekhez, illetve adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengeri medencékre vonatkozó stratégiákhoz	20
2.1.1.2. Mutatók	21
2.1.1.3. A fő célcsoportok	21
2.1.1.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását	22
2.1.1.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása	22
2.1.1.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint	22
2.2. Prioritás 2– Fenntartható turizmuson alapuló inkluzív határrégió	23
2.2.1. Rso4.6 Egyedi célkitűzés – a kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdaságfejlesztésben, a társadalmi befogadás és a szociális innováció terén	23
2.2.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok, és várt hozzájárulásuk az egyedi célkitűzésekhez, illetve adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengeri medencékre vonatkozó stratégiákhoz	23
2.2.1.2. Mutatók	24
2.2.1.3. A fő célcsoportok	24
2.2.1.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását	25
2.2.1.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása	25
2.2.1.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint	25
2.3. Prioritás 3– Együttműködő határrégió	26
2.3.1. Egyedi célkitűzés: iso6.2. Interreg-specifikus célkitűzés 1 – az együttműködés jobb irányítása	26
2.3.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok és azok várható hozzájárulása az említett egyedi célkitűzésekhez, valamint adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengermedence-stratégiákhoz	26

2.3.1.2.	Mutatók	27
2.3.1.3.	A fő célcsoportok	27
2.3.1.4.	A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását	27
2.3.1.5.	Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása	28
2.3.1.6.	Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint	28
2.3.2.	Egyedi célkitűzés: ISO6.3 – A kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat erősítő fellépések előmozdításával	29
2.3.2.1.	Kapcsolódó intézkedéstípusok és azok várható hozzájárulása az említett egyedi célkitűzésekhez, valamint adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengermedence-stratégiákhoz	29
2.3.2.2.	Mutatók	29
2.3.2.3.	A fő célcsoportok	29
2.3.2.4.	A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását	30
2.3.2.5.	Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása	30
2.3.2.6.	Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint	30
3.	PÉNZÜGYI TERV	31
3.1.	Pénzügyi előirányzatok éven szerint	31
3.2.	Összes pénzügyi előirányzat alaponként és nemzeti társfinanszírozás	32
4.	AZ ÉRINTETT PROGRAMPARTNEREKNEK AZ INTERREG PROGRAM ELŐKÉSZÍTÉSÉBE TÖRTÉNŐ BEVONÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS AZ EMLÍTETT PROGRAMPARTNEREK SZEREPE A VÉGREHAJTÁSBAN, MONITORINGBAN ÉS ÉRTÉKELÉSÉBEN	33
5.	AZ INTERREG PROGRAMMAL KAPCSOLATOS KOMMUNIKÁCIÓRA ÉS LÁTHATÓSÁGRA VONATKOZÓ MEGKÖZELÍTÉS (CÉLKITŰZÉSEK, CÉLKÖZÖNSÉG, KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK, TÖBBEK KÖZÖTT ADOTT ESETBEN A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÁS, TERVEZETT KÖLTSÉGVETÉS, VALAMINT A MONITOROZÁS ÉS ÉRTÉKELÉS RELEVÁNS MUTATÓI)	35
6.	A KISMÉRETŰ PROJEKTEKNEK – TÖBBEK KÖZÖTT KISPROJEKT-ALAPOKON BELÜLI KISPROJEKTEKNEK – JUTTATANDÓ TÁMOGATÁS MEGJELÖLÉSE	36
7.	VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK	37
7.1.	Programhatóságok	37
7.2.	A közös titkárság felállítására vonatkozó eljárás	38
7.3.	Felelősségmegosztás a részt vevő tagállamok, és adott esetben a harmadik vagy partnerországok és a tot-ok között, az irányító hatóság vagy a bizottság által elrendelt pénzügyi korrekciók esetén	38
8.	AZ EGYSÉGGKÖLTSÉGEK, AZ EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY ÉS A SZÁZALÉKOS ÁTALÁNY ALKALMAZÁSA, VALAMINT KÖLTSÉGFÜGGETLEN FINANSZÍROZÁS	39
1.	FÜGGELÉK: UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS AZ EGYSÉGGKÖLTSÉGEK, EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY ÉS SZÁZALÉKOS ÁTALÁNY ALAPJÁN	40
2.	FÜGGELÉK: UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS KÖLTSÉGFÜGGETLEN FINANSZÍROZÁS ALAPJÁN	50
3.	FÜGGELÉK: A STRATÉGIAI JELENTŐSÉGŰ TERVEZETT MŰVELETEK JEGYZÉKE ÜTEMTERVVEL – A KÖZÖS RENDELKEZÉSEKRŐL SZÓLÓ RENDELET 22. CIKKÉNEK (3) BEKEZDÉSE	50

Táblázatok

1. táblázat: A szakpolitikai célkitűzések és az Interreg-specifikus célkitűzések kiválasztásának indokolása	17
2. táblázat: Kimeneti mutatók, 1.1. egyedi célkitűzés	21
3. táblázat: Eredménymutatók, 1.1. egyedi célkitűzés	21
4. táblázat: 1. Dimenzió- az 1. prioritás beavatkozási területe	22
5. táblázat: 2. Dimenzió- az 1. prioritás finanszírozási formája	22
6. táblázat: 3. Dimenzió - Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz az 1. prioritás esetében	22
7. táblázat: Kimeneti mutatók 2.1. egyedi célkitűzés	24
8. táblázat: Eredménymutatók 2.1. egyedi célkitűzés	24
9. táblázat: 1. Dimenzió - beavatkozási terület a 2. prioritás esetében	25
10. táblázat: 2. Dimenzió - a 2. prioritás finanszírozási formája	25
11. táblázat: 3. Dimenzió - Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 2. prioritás esetében	25
12. táblázat: Kimeneti mutatók 3.1. egyedi célkitűzés	27
13. táblázat: Eredménymutatók 3.1. egyedi célkitűzés	27
14. táblázat: 1. Dimenzió - a 3. prioritás beavatkozási területe	28
15. táblázat: 2. Dimenzió - a 3. prioritás finanszírozási formája	28
16. táblázat: 3. Dimenzió - Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 3. prioritás esetében	28
17. táblázat: Kimeneti mutatók 3.1. egyedi célkitűzés	29
18. táblázat: Eredménymutatók 3.1. egyedi célkitűzés	30
19. táblázat: 1. Dimenzió - a 3. prioritás beavatkozási területe	30
20. táblázat: 2. Dimenzió - a 3. prioritás finanszírozási formája	31
21. táblázat: 3. Dimenzió - Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 3. prioritás esetében	31
22. táblázat: Pénzügyi előirányzatok éves bontásban	31
23. táblázat: Összes pénzügyi előirányzat alaponként és nemzeti társfinanszírozás	32
24. táblázat: Programhatóságok	37
25. táblázat: Az egységköltségek, az egyösszegű átalány és a százalékos átalány alkalmazása, valamint költségfüggetlen finanszírozás	39

CCI	2021TC16RFCB045
Cím	(Interreg VI-A) Szlovénia-Magyarország
Végleges változat	1.2
Első év	2021
Utolsó év	2027
Elszámolhatóság kezdete	2021. január 1.
Elszámolhatóság vége	2029. december 31.
Bizottsági határozat száma	C(2022)8276
Bizottsági határozat kelte	2022. november 14.
A programot módosító határozat száma	
A programot módosító határozat hatálybalépésének dátuma	
A program hatálya alá tartozó NUTS-régiók	HU222 - Vas HU223 - Zala SI031 - Pomurje SI032 - Podravje
Ág	„A” ág: CB Határon átnyúló együttműködési program (ETC, IPA III CBC, NDICI-CBC)

I. KÖZÖS PROGRAMSTRATÉGIA: FŐ FEJLESZTÉSI KIHÍVÁSOK ÉS SZAKPOLITIKAI VÁLASZOK

I.1. Programterület

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének a) pontja és a 17. cikk (9) bekezdésének a) pontja

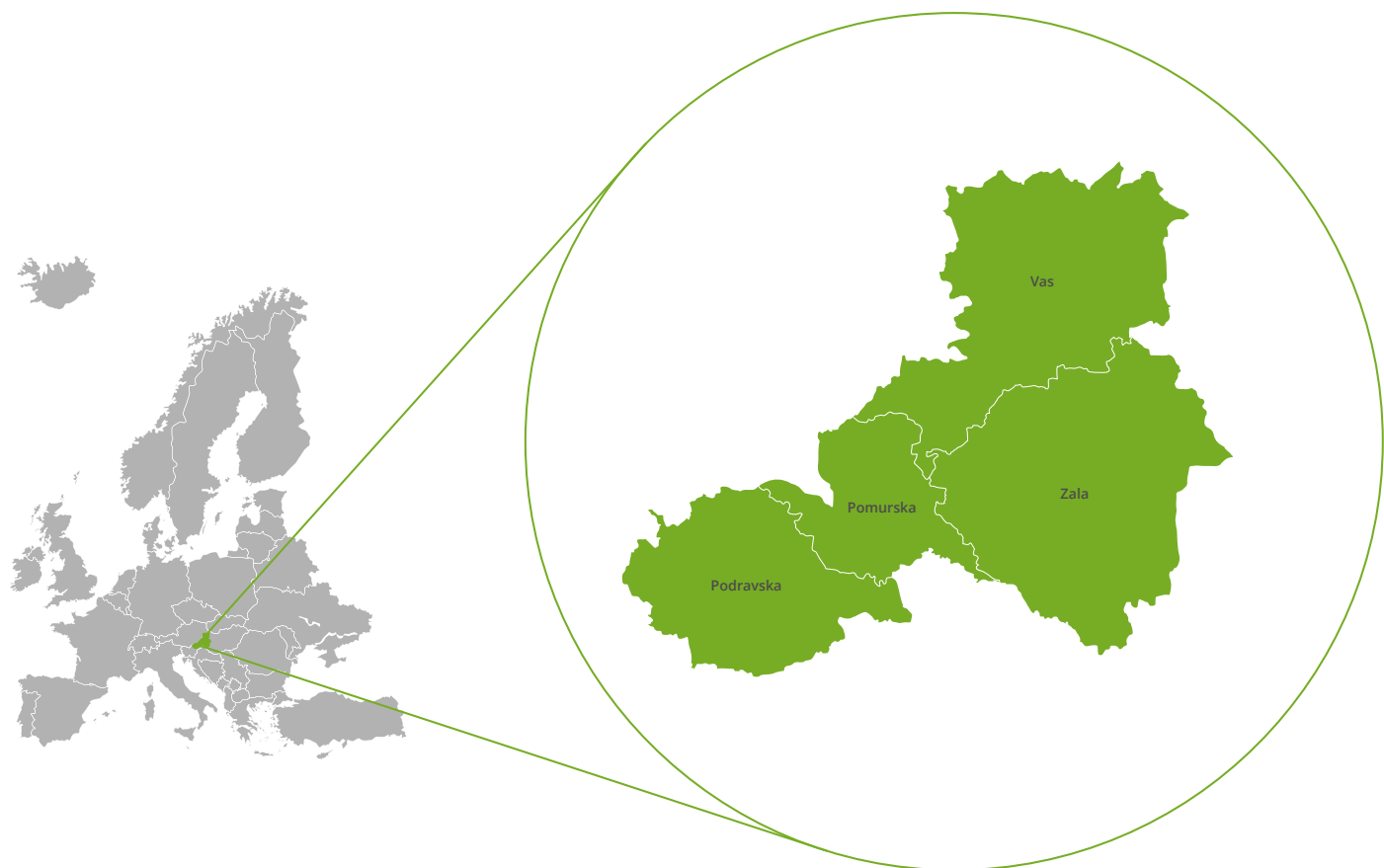
A Szlovénia-Magyarország Interreg Program programterülete a 2021–2027 közötti időszakban a következő támogatható NUTS 3 régiókat foglalja magában (NUTS-kódokkal):

- Szlovéniában Pomurje (SI031) és Podravje (SI032) régiók és
- Magyarországon Vas (HU222) és Zala (HU223) megyék.

A szlovén-magyar határregió területe összesen 10,627 km² km, a terület kétharmada Magyarország, egyharmada pedig Szlovénia határvidékéhez tartozik, egy 102 km hosszú határszakasszal. Népségét tekintve mintegy 962 ezer lakosú régióról van szó, amelyből 54% Magyarországon, 46% pedig Szlovéniában él.

A népsűrűség 90,6 fő/km², ami elmarad az EU-27 átlagától. Podravje régió Maribor (Szlovénia második legnagyobb városa) miatt a legsűrűbben lakott (151,6 fő/km²), míg a többi régió ritkán lakott (Pomurje: 86 fő/km², Vas: 76 fő/km², Zala: 72 fő/km²) és vidéki sajátosságokkal rendelkezik. A programterület településszerkezete kettősséget mutat: néhány fontos nagyobb város mellett a terület nagy része jellemzően vidéki, ritkán lakott, sok kis faluval rendelkező régió.

A programterületet különböző tájtípusok jellemzik: sík Pannon területek (Pomurje, Podravje, Vas), dombos területek (Podravje, Zala) és alpesi területek (Pomurje, Vas) váltakoznak. Az általános demográfiai mutatók negatív tendenciákat mutatnak a természetes fogyás miatt. Pomurje és Zala esetében a népességcsökkenés jellemző, míg Podravje és Vas területén a nettó migráció miatt nőtt a népesség.

I.2. Közös programstratégia: a legfontosabb közös kihívások összefoglalása, figyelembe véve a gazdasági, társadalmi és területi eltéréseket és egyenlőtlenségeket, a közös beruházási igényeket és a más támogatási programokkal és eszközökkel való kiegészítő jelleget és szinergiákat, a korábbi tapasztalatokból levont tanulságokat, valamint azon makroregionális stratégiákat és a tengermedence-stratégiákat, amelyek esetében a programterületet egészben vagy egészben egy vagy több stratégia lefedi

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének b) pontja, a 17. cikk (9) bekezdésének b) pontja

Bevezetés

A szlovén-magyar határrégió közös kihívásait és szükségleteit az öt ERFA Szakpolitikai Célkitűzés és „Az együttműködés jobb irányítása” Interreg-specifikus célkitűzés (ISO) szerint mutatjuk be. A leírás a Területi és társadalmi-gazdasági elemzésen alapul, amely azonosította a terület fő közös kihívásait, szükségleteit és lehetőségeit. A leírás bemutatja a 2014–2020-as időszak tapasztalatai alapján levont tanulságokat és a legrelevánsabb támogatott projekteket.

A jövőbeli igények meghatározásakor az érdekelt felekkel folytatott konzultációs folyamat is figyelembevételre került. Az elemzési és konzultációs folyamat során szerzett információkat beépítették az Előzetes Stratégiai Irányokról szóló dokumentumba, amely kidolgozta a szakpolitikai célkitűzések és az egyedi célkitűzések kiválasztásának módszertanát.

A határon átnyúló programterület főbb közös kihívásainak és szükségleteinek leírása után a különböző szakpolitikai célkitűzéseket illetően a nemzeti programokkal, valamint a makroregionális stratégiákkal való kapcsolat alapelvei kerülnek bemutatásra.

I.2.I. 1. szakpolitikai célkitűzés: Egy intelligensebb Európa

Az általános gazdasági teljesítmény bevezetéseként, a programterületen 2013 és 2018 között a GDP a határ mindkét oldalán nőtt. Valamennyi NUTS 3 egység esetében a GDP növekedési rátája meghaladta az uniós növekedési rátát, de elmaradt a vonatkozó nemzeti átlagoktól. A hosszú távú tendenciákat vizsgálva megállapítható, hogy a határ menti régió megyei/régiói közötti gazdasági teljesítménybeli különbségek (egy főre jutó GDP) nem változtak jelentősen, a régiók rangsora változatlan maradt.

A 2014–2020-as időszakban a vállalkozások száma NUTS 3 szinten és a határ menti régió egészében nőtt. 2018-ra az aktív vállalkozások és a foglalkoztatottak számának növekedése magasabb volt a magyar megyékben, mint a szlovén régiókban. A statisztikai adatok még nem mutatják a Covid19-világjárvány hatását.

Az egy főre jutó K+F kiadások jelentősen alacsonyabbak a határ menti régióban, mint az EU-27-ben. Az összes kiadás Kelet-Szlovéniában (Vzhodna Slovenija) magasabb, mint a Nyugat-Dunántúlon, de alacsonyabb, mint a vonatkozó nemzeti átlagok. Az Európai Innovációs Eredménytábla 2019. évi adatai szerint Szlovénia és Magyarország a mérsékelt innovátorok kategóriájába tartozik. A kutatási rendszer vonzereje alapján Szlovénia értéke számos kategóriában magasabb, mint Magyarorszáé (pl. K+F kiadások, a magánszektorban dolgozó kutatók aránya, a kutatási ágazat vonzereje, alapfokú vállalkozói oktatási és képzési rendszer, tervezési alkalmazás; foglalkoztatás az innovatív ágazat gyorsan növekvő vállalkozásaiban, egész életen át tartó tanulás).

A határ menti régióban jelen van az egyetemek, kutatóintézetek, technológiai parkok és innovációs központok közötti kutatás- és innovációorientált, határon átnyúló együttműködés. A közös kutatási tevékenységeket és tanácsadási szolgáltatásokat nyújtó intézmények képesek támogatni a határ menti térség kulcsfontosságú ágazataiban működő vállalatok fejlődését. Erőfeszítéseket kell tenni a termék-, szolgáltatás- és folyamatfejlesztés maximalizálása érdekében, különösen a kkv-k esetében, a helyi ismeretek felhasználásával. Ösztönözni kell a K+F intézmények tanácsadói programjait, hogy elérjék a határon átnyúló tevékenységet folytató vállalatokat. A régióban működő K+F központoknak több információt kell szolgáltatniuk magukról a helyi vállalkozások számára az együttműködések számának növelése érdekében.

Figyelembe véve ugyanazt a fejlődést és az intelligens szakosodás kérdését, kijelenthető, hogy a határ mindkét oldalán a domináns gazdasági ágazatok hasonlóak, de a foglalkoztatás és a jövedelemtermelés terén eltérő súllyal rendelkeznek.

A Nyugat-Dunántúlon és Kelet-Szlovéniában egyaránt nagyobb az ágárszektorban a foglalkoztatottság, mint az EU-27-ben vagy nemzeti szinten. Az ipar a határ mindkét oldalán majdnem azonos súllyal rendelkezik, és meghaladja a nemzeti átlagokat. Kelet-

Szlovéniában a kereskedelem, a közlekedés, a szállás és a vendéglátás területén foglalkoztatottak aránya valamivel alacsonyabb, mint a szlovén átlag, a nyugat-dunántúli vagy az uniós átlag. A programterületen a szakmai, tudományos és műszaki területen foglalkoztatottak aránya elmarad az EU-27 értékétől és a nemzeti átlagoktól.

Szlovénia két legfontosabb mezőgazdasági területe Pomurje és Podravje. Pomurje teljes területének 81%-a mezőgazdasági földterület, míg a Podravje régióban ez 70%. Magyarországon Zala és Vas megyék kisebb súllyal rendelkeznek a mezőgazdaságban, mint Podravje Szlovéniában.

Vas megye és Podravje iparosodottabb terület. Vas megyében a gépjárműipar és a gépipar igen jelentős, a mezőgazdasággal együtt az idegenforgalom, a faipar, a bútortipar és az élelmiszeripar is nagyon fontos. Zala megyében a ZalaZone Járműipari Tesztpálya új innovatív lehetőségeket kínál az autóipar és az elektromobilitás ágazata számára, és a földrajzi adottságokon alapuló turizmus, erdőgazdálkodás és faipar fontosabb, míg Pomurje régióban a mezőgazdaság meghatározóbb. Podravje esetében az állattenyésztés és a szőlészet jelentősebb, mint a többi megyében. Erőfeszítéseket kell tenni a helyi kisüzemi élelmiszeripar további fejlesztése és a helyi piacokon történő értékesítés ösztönzése érdekében. A mezőgazdasági tevékenységnek törekednie kell a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok megerősítésére, például az ökológiai gazdaságok számának növelésére, a biztonságos élelmiszerek és a rövid ellátási láncok létrehozására, az olyan innovatív megoldások terjesztésére, mint a precíziós termelés, valamint az éghajlatváltozás kihívásaira való reagálásra. A területen előállított minőségi és bioélelmiszerek a turisták számára is vonzóak lehetnek. Szlovéniában az elmúlt években innovatív, gyorsan növekvő vállalatok jöttek létre, például a mezőgazdaságban, a biogazdálkodásban és az információtechnológia területén, ami példaként szolgálhat más üzleti kezdeményezések számára.

A magasabb szlovén bérek miatt vannak Magyarországról érkező ingázók, akik Szlovéniában kívánnak munkát vállalni, főként az építőiparban. Jellemzően magyar nyelvű területekre mennek, de a német a határ menti kommunikáció közös nyelve. A jobb idegennyelv-ismeret és a közös nyelvi készségek növelnék a munkalehetőségeket a határ menti területeken.

A kkv-k közötti határon átnyúló együttműködés gyenge, és ösztönözni kell a vállalkozások közötti kapcsolatokat, például a mechatronikai ipar területén. Az üzleti kapcsolatok kiépítése is akadályokba ütközik, ideértve a kommunikáció és a tájékoztatás hiányát is. A vállalkozások fejlesztésének figyelembe kell vennie a természeti és tájértékeket, törekednie kell a meglévő – akár használaton kívüli – létesítmények használatára, csökkentenie kell a szennyezést, a hulladékot és újra kell hasznosítani a hulladékot, csökkentenie kell az energiafogyasztást, és növelnie kell a megújuló energiaforrások használatát.

Fejlesztési potenciálként a gazdasági fejlődésnek a régió egyetemének, K+F intézményeinek és technológiai laboratóriumainak tudományos és innovációs tevékenységeire kell épülnie. A helyi ismereteket a régió gazdasági érdekeinek és társadalmi és környezeti kihívásainak szolgálatába kell állítani: ily módon a határ menti régió kulcsszereplői együtt fognak működni az éghajlatváltozás és a demográfiai tendenciák negatív hatásainak csökkentése érdekében, mint például az aszály kezelése a növénytermesztésben vagy az előrejelzés, valamint az ökológiai fenntartható turisztikai megoldások bevezetése.

A digitális hozzáférhetőség tekintetében Magyarország valamivel gyengébben teljesít, mint Szlovénia, a tendenciák azonban általában javulnak. Általában véve javul az internet-hozzáférés és az internethasználat, miközben csökken az internetet nem használó személyek száma. Ennek az az oka, hogy az alacsony népsűrűségű határ menti területek ugyanolyan magas színvonalú lakhatást kínálnak, de a szolgáltatások legmagasabb szintje elsősorban digitális megoldásokkal érhető el. A digitális megoldásokat szélesebb körben kell alkalmazni a mindennapi életben, például a közigazgatásban, az oktatásban, az egészségügyben és a szociális szolgáltatásokban.

Ami a turizmuson kívül levont tanulságokat illeti, a gazdasági fejlődéssel kapcsolatban két projektet támogattak. Az egyik projekt a borturizmus fejlesztésére irányult (Wine Picnic), a másik pedig a vállalkozásfejlesztési szervezetek együttműködésének megerősítésére irányult, kiemelt figyelmet fordítva a vállalkozók idegennyelv-tudásának javítására (E-ECONOMY). A vállalkozások közötti együttműködés további ösztönzése érdekében a nyilvános konzultáció résztvevői a következő kérdéseket emelték ki: a kulcsfontosságú intézmények stratégiai integrációja a vállalkozásfejlesztés megkönnyítése érdekében a határon átnyúló térségben; a határon átnyúló foglalkoztatás fejlesztése az idegenforgalomban; inkubátorházak fejlesztése a vidéki területeken; a mezőgazdasági termelők közös oktatása, különösen a szőlőtermesztés és más zöld kultúrák terén; a kulturális örökség részét képező kézművesek oktatása. A 2014–2020-as programozási időszakban a turizmus volt a meghatározó, a támogatott projektek (pl. GardEN, ETHOS LAND, Mura Raba Tour) főként közvetett módon járultak hozzá a helyi jövedelem és foglalkoztatás növekedéséhez.

1.2.2. 2. szakpolitikai célkitűzés: Egy zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa

Az együttműködési terület kiterjedt zöld területekkel rendelkezik, amelyek jelentős természeti értékekkel és (a védett

területek nagy részéből kiindulva) nagyfokú biológiai sokféleséggel rendelkeznek. Ez jó alapot biztosít a fenntartható életmód előmozdításához azon a területen, ahol a fogyasztói szemlélet és az individualizmus még nem szorította háttérbe a közösségi szellemet és a természettel való szoros kapcsolatot, amellyel az ottani helyiek rendelkeznek, és amelyeket megbecsülnek.

A programterület egyik legfontosabb természeti védett területe a háromoldalú Goričko-Őrség-Raab természetvédelmi park, amely egyedülálló határégiót képez Európában: három természetvédelmi park együttműködése, amelyek Magyarországon, Szlovéniában és Ausztriában összesen 105.200 hektárnyi védett területet fednek le.

Szlovéniában a Grad-i várban található Goričko Tájvédelmi Park aktív szerepet játszik a természetvédelemben, míg magyar oldalon az Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága felelős a programterületen a természetvédelmi tevékenységek elvégzéséért és a természetvédelmi területek felügyeletéért. A környezetvédelmi értékek határ menti régióban történő védelme szempontjából a Goričkot és az Őrséget kezelő szervezetek együttműködése a meghatározó. A három nemzeti park (Szlovénia, Magyarország és Ausztria) közötti egyetértési megállapodást 2006-ban írták alá. Azóta különböző együttműködési projekteket hajtottak végre (pl. az Interreg Central Europe program és a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó Szlovénia-Magyarország Operatív Program keretében), és a háromoldalú park az Európai Zöld Övezet kezdeményezésnek is részét képezi (egy ökoturisztikai tematikus útvonal az egykori vasfüggöny mentén).

A természetvédelem fontos része a jövőbeli 5 országon átívelő Mura-Dráva-Duna UNESCO Bioszféra Rezervátum, amely a Mura-Dráva-Duna régió mentén található tizenhárom védett területet egy klaszterben egyesíti, és fenntartható módon közösen kezeli a közös folyami ökoszisztémát, miközben fellendíti a régió gazdasági növekedését és fejlődését. A Bioszféra Rezervátum a programterületen a Mura folyó mentén húzódik, Pomurje és Zala megye jelentős területeit lefedve. A Zala megyében található Kis-Balaton és Balaton változatos bioszférajának megőrzése szintén fontos, különös figyelmet kell fordítani a kapcsolódó, határon átnyúló vízfolyások vízminőségére.

Szlovéniában a következő élőhelytípusok vannak a legnagyobb kockázatnak kitéve: a folyóvizek és a kapcsolódó vizes élőhelyek (Mura, Dráva) és száraz gyepek (Goričko), valamint Magyarországon: határon átnyúló vízfolyások, legelők, rétek, gyepterületi élőhelyek, helyi gyümölcsösök. Ezen élőhelyek megőrzése a jövőben döntő fontosságú.

Mindkét védett terület fontossága transznacionális jellegű, és a különböző országok elismerték az ökoszisztéma-szolgáltatásokra és az éghajlatváltozás mérséklésére gyakorolt hatásukat. E tekintetben példaértékűek és platformként szolgálhatnak a jövőbeli együttműködéshez, amikor a határon átnyúló térség fenntartható fejlődési céljainak elérésére törekednek. A vízgazdálkodás meglehetősen nagy kihívást jelent a programterületen. Az alacsony csapadékmennyiség a talajvíz és a felszíni víz alacsony feltöltési sebességét jelenti. A globális felmelegedés további vízhiányt és aszályokat okozhat, míg Szlovéniában az intenzív mezőgazdasági tevékenység a talajszennyezés növekvő kockázatát hordozza magában. Magyarországon a felszíni vizek minősége jobb, mint Szlovéniában. Különös figyelmet kell fordítani a geotermikus vízre, amely a programterület mindkét oldalán értékes megújuló forrást jelent, de megőrzése érdekében fenntarthatóvá kell válnia. A tudatosság növelésére, a vízgazdálkodásra és a szakpolitikai intézkedésekre irányuló, határon átnyúló tevékenységek alapul szolgálhatnak a hatékony és fenntartható vízgazdálkodáshoz ezen az érzékeny területen. Új megoldásokat kell találni a talaj és a vízbázis szennyeződésének megelőzésére, például egyedi szennyvíztisztító telepeket kell építeni a települések ritkán lakott részein.

A határ menti terület meglehetősen távol helyezkedik el a sűrűn lakott és ipari központoktól, a levegőminőség viszonylag kedvező, a szálló por szennyezése azonban problémát jelent a városi területeken, különösen Murszombaton. Ennek fő oka az autózás, mint domináns közlekedési mód, valamint a háztartásokban és a szolgáltatásokban használt üzemanyagok.

Az éghajlatváltozás számos ágazatra – például a vízgazdálkodásra, a mezőgazdaságra, az erdészetre, a biológiai sokféleségre, stb. – jelentős hatást gyakorol majd. A vidékfejlesztésnek az elkövetkező években meghatározó szerepet kell kapnia az éghajlatváltozás különböző hatásainak enyhítését célzó optimális megoldások megtalálása terén, mint például a domináns mezőgazdasági területeken a vízellátás hiányával kapcsolatos új megközelítések megtalálása. A katasztrófavédelemnek a jövőben hatékony megelőző intézkedésekre kell összpontosítania valamennyi ágazatban, de különösen a mezőgazdaságban. A katasztrófavédelem nemzeti szinten szerveződik, ezért fontos, hogy az országok továbbra is együttműködjenek a Magyar-Szlovén Katasztrófavédelmi Állandó Vegyes Bizottságban. A katasztrófavédelem és a kockázatmegelőzés terén nagy figyelmet kell fordítani a határon átnyúló együttműködésre.

Az energiaellátás és -fogyasztás helyzete hasonló a nemzeti mintákhoz, de a nemzeti éghajlat-politikai stratégiákban mindkét ország elkötelezte magát az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrásokból történő energiatermelés mellett. Egyik ország sem érte el a megújulóenergia-termelés megcélzott részarányát. Az energiaágazatban beruházásokat kell végrehajtani a megújuló energiaforrásokba annak érdekében, hogy a hulladékgazdálkodást körforgásos gazdasággá vagy megújuló energiaforrássá a teljes programterületen rendelkezésre álló geotermikus energiaként összekapcsolják. A háztartások (többek között a gyermekek oktatása) szintjén történő figyelemfelkeltéssel még korlátozott pénzügyi források mellett is el lehet érni az emberek szokásainak megváltoztatását. Felismerték a határon átnyúló fenntartható mobilitási lehetőségek hiányát. A káros környezeti kibocsátások

csökkentése szempontjából fontos a fenntartható közlekedési módok (tömegközlekedés, e-mobilitási eszközök, kerékpározás) fejlesztése a határ menti területeken.

Határon átnyúló szinten a környezetvédelmi értékek (nemzeti/természeti parkok, folyók, termikus vizek) védelmét határon átnyúló együttműködéssel lehet előmozdítani. Az egyik lehetőség a meglévő növény- és állatvilág megőrzése, a másik pedig a különböző ágazatokhoz, például az idegenforgalomhoz, a közlekedéshez, a helyi kézműves termékekhez, az elsődleges/kistermelőkhöz stb. kapcsolódó környezetvédelmi érdekű szolgáltatások javítása. Ez a módszer nemcsak a természeti értékek megőrzését segítené elő, hanem a régiók gazdasági teljesítményének javítását is. A városi területek és a vidéki tájak jobb területrendezésével a jövőben sokkal több természeti értéket lehetne megőrizni.

Ami a 2014–2020-as programozási időszak tanulságait illeti, két projekt elsősorban a természetvédelmi tevékenységekre összpontosított. A Green Line projekt elsősorban a helyi vállalkozások és intézmények együttműködését ösztönzi az energia területén. Célja az energiafogyasztás csökkentésének ösztönzése és a megújuló energiák használatának előmozdítása volt, amihez az energiafogyasztás mérésére szolgáló eszközöket vezettek be. A GreenReg projekt keretében a tervek szerint a környezeti szempontból fenntartható működés elveit egy digitálisan hozzáférhető eszközrendszer keretében terjesztették az intézményekben és a vállalkozásokban. Emellett segítették a zöld gondolkodású szervezetek közötti partnerségeket is. A természetvédelem számos olyan idegenforgalmi projekthez kapcsolódik, amelyek célja a természeti értékek fenntartható módon történő bemutatása vagy a természet aktív mozgásának ösztönzése. Az ETHOS LAND projekt célja a fenntartható gazdasági tevékenységek és az etikus foglalkoztatás terjesztése volt, amely értékek szélesebb körben alkalmazhatók.

A hulladék kezelése egy másik olyan kérdés, amellyel a Szlovénia-Magyarország Interreg Program keretében lehetne foglalkozni. Ez az egyik megfelelő terület, ahol a körforgásos gazdaság elvei alkalmazhatók, és a meglévő gyakorlatokra építhetnek. Lehetőség van arra, hogy a hulladékot öko-üzemanyagokká hasznosítsuk. A 2014–2020-as programozási időszakban az URBAN SOIL 4 FOOD projektet Podravjében hajtották végre (a Városi Innovatív Intézkedések társfinanszírozásával). Mariborban a biológiai hulladékot termékeny talajjá dolgozták fel a helyi közösség számára. Mariborban a WCYCLE intézetet azért hozták létre, hogy biztosítsa az erőforrások/nyersanyagok áramlásának kezelését a helyi és regionális térségben. Elsősorban alapvető és fejlesztési szinten működik.

A körforgásos gazdaság koncepcióját be kell vezetni az emberi tevékenységek valamennyi aspektusába, és annak tükröződnie kell az üzleti modellekben, a kormányzati politikákban és a körforgásos kultúrában (polgárok), három, egymástól kölcsönösen függő szempontban, amelyek a lineáris gazdaságról a körforgásos gazdaságra való rendszerszintű változás középpontjában állnak. Ki kell dolgozni a határon átnyúló térség körforgásos gazdaságára vonatkozó stratégiát annak érdekében, hogy alkalmazása számos zöld munkahelyet hozzon létre, és javítsa e környezet életminőségét és vonzerejét. Léteznek kezdeményezések a határ menti területen a körforgásos gazdaságra vonatkozóan, de a jogi és közigazgatási kereteken belül még nem lehetségesek a megoldások. A körforgásos gazdaságra való átállásra vonatkozó, a körforgásos gazdaságra vonatkozó új uniós cselekvési tervben (2020) meghatározott ambiciózus tervek megvalósítása érdekében a határon átnyúló program keretében támogató környezetet lehetne kialakítani a körforgásos gazdaság modelljeivel kapcsolatos ismeretek és információk biztosítására.

A jövőben erőfeszítéseket kell tenni az olyan természeti értékek megőrzése érdekében, mint a biológiai sokféleség, amely a határ menti régió egyik kulcsfontosságú értéke. Ugyanakkor egyre több vállalkozást és intézményt kell ösztönözni arra, hogy környezeti szempontból fenntartható módon működjenek, amihez széles körű tudatosságnövelő tevékenységekre is szükség van a polgárok körében.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációs folyamat rámutatott arra, hogy szükség van a környezetbarát infrastruktúra fejlesztésére, a természetvédelemmel és a megújuló energia felhasználásával kapcsolatos ismeretek terjesztésére, az elektromos mobilitás széles körű terjesztésére és a természeti kockázatok nyomon követésére.

1.2.3. 3. szakpolitikai célkitűzés: Egy jobban összekapcsolt Európa

A szlovén-magyar határvidék – bár nagyon rövid (102 km hosszú) határszakasz – a közutak szempontjából is fontos kapu. A földközi-tengeri folyosó autópálya-szakasza (Lyon-Trieste-Koper-Ljubljana-Budapest-Ukrajna – korábbi V. folyosó) a régiót a Pince/Tornyiszentmiklós határátkelőhelyen szeli át. A Graz-Maribor-Ljubljana összeköttetés a balti-adriai TEN-T folyosó része, míg a Maribor-Gruškovje (-Zágráb-Belgrád-Niš-Thessaloniki) összeköttetés (A4, E59) a korábbi X. folyosó egyik ága, amely Podravje fontos észak-déli belső tengelye, és egyben Ausztria és Németország és az Adriai-tenger között is fontos összeköttetést jelent, ezért a nyári üdülési időszakban súlyos torlódások vannak kitéve. Általánosságban elmondható, hogy a határ menti terület szlovén oldala nagyon jól kapcsolódik mind Közép-Európa, mind a Balkán/kelet-mediterrán térség központi területéhez.

A kisebb falvak jobb összekapcsolhatóságának biztosítása érdekében tovább kell fejleszteni a vidéki területek megközelíthetőségét a régiók belső részeiben.

Ami a határon átnyúló forgalmat illeti, a határátlépés Pomurje egész területén illetve Zala megye közel felében fél órán belül elérhető. A távolabbi városi központok (Maribor, Szombathely és Zalaegerszeg) 60 perces megközelíthetőségi tartományon belül vannak (autóval). Ez a határátkelők nagy sűrűségének tudható be, amely különösen Magyarország és Szlovénia schengeni övezetbe való csatlakozását követően alakult így.

Ami a tömegközlekedést illeti, menetrend szerinti buszjáratként mindkét oldalon biztosított a regionális és regionális mikroközpontok elérése vagy a nemzeti fővárosok elérése érdekében. Ami a határon átnyúló összeköttetéseket illeti, jelenleg nem áll rendelkezésre szolgáltatás Magyarország és Szlovénia között. A korábban meglévő összeköttetések visszaállítása alapvető fontosságú lenne a határon átnyúló együttműködés megkönnyítéséhez.

A határ menti régió lakossága nagyon korlátozott hozzáféréssel rendelkezik a határon átnyúló vasúti szolgáltatásokhoz, nagyon alacsony gyakorisággal és kedvezőtlen utazási idővel, ami a határ mindkét oldalán érvényes. A vasúti infrastruktúra mindkét országban az állami fővárosokban összpontosul. A határon átnyúló forgalom tekintetében jelenleg csak napi egy vonat közlekedik Budapest és Ljubljana között, amely áthalad a határ menti területen. Ezenkívül minden munkanapon négy további összeköttetés van Zalaegerszeg és Hodoš között, azonban Muraszombat elérése érdekében további átszállásra van szükség. A vonatok gyakorisága elegendőnek tekinthető. A hatékony, határon átnyúló mobilitás érdekében közvetlen kapcsolatot kell kialakítani a regionális központok között. A menetrendek módosítása döntő fontosságú lenne a határon átnyúló utasforgalom és az idegenforgalom támogatása szempontjából.

A 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszakban több kerékpáros infrastruktúra-fejlesztési projektet hajtottak végre. Az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program két új határátkelőhely létrehozását támogatta a kerékpárosok számára:

- a Lendvadedes-Dedeskecskés-Dolga Vas összeköttetés az IronCurtainCycling projekt részeként; és
- az Orfalu-Budinci kapcsolat a Guide2Visit projekten belül.

Mivel a programterület nagy része sík, és a kisebb települések vannak túlsúlyban, a kerékpározás a térségben, különösen Pomurjében a közlekedés egyik előnyben részesített módja. A hosszabb távú turisztikai útvonalak mellett minden nagyobb városi terület biztonságos kerékpáros infrastruktúrával rendelkezik, amely ingázási és szabadidős célokat is szolgál. A dombos területeken az elektromos kerékpárok rendelkezésre állása és bérlése révén több ember vehet részt a kerékpározásban.

A térségben két nemzetközi repülőtér található: Mariborban és az állami tulajdonban lévő Sármelléki Hévíz-Balaton Nemzetközi Repülőtéren. A maribori Edvard Rusjan repülőtér 2012-ben újították fel, majd több vonalat nyitottak meg különböző német városok és charterjáratok előtt. A menetrend szerinti járatok 2018 augusztusában leálltak. A sármelléki repülőtér május és október között különböző német repülőterekről érkező szezonális charterjáratokat szolgált ki. Az utasok száma 2014-ben tetőzött, azóta az utazás csökkenő tendenciát mutat. A világvármány miatt a szolgáltatásokat 2020-ban leállították.

A határ menti területen nincs hajózható folyó. A Dráva, a Mura, a Kerka és a Rába folyón sporttal kapcsolatos (kajak, kenu) navigációt és kis hajókat használnak.

A levont tanulságok alapján az elmúlt években olyan projekteket hajtottak végre, mint az IronCurtainCycling és Guide2Visit a kerékpáros turizmus előmozdítása érdekében, hasonlóan a Green Exercise projekthez. A projektek célja az elektromos kerékpározás terjesztése, kerékpárútvonalak kijelölése és kerékpáros szolgáltatások fejlesztése.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációs folyamat rámutatott az e-mobilitás és a tömegközlekedés fejlesztésének szükségességére. Az érdekelt felek továbbá fontosnak tartják, hogy a közlekedési szolgáltatások fejlesztése során figyelembe vegyék a fogyatékkal élők és az idősek szempontjait.

1.2.4. 4. szakpolitikai célkitűzés: Egy szociálisabb Európa, beleértve a kultúrát és az idegenforgalmat

A foglalkoztatási helyzet 2010 óta mindkét oldalon fokozatosan javult, a Covid19-világvármány hatásai azonban kismértékben növelték az álláskeresőket számát. A legnehezebb foglalkoztatási helyzet általában az alacsony iskolai végzettségű vagy a munkaerőpiacon egyéb hátrányokkal rendelkezők esetében áll fenn. A térségben kismértékben valósul meg a határon átnyúló foglalkoztatás.

A nyelvismeret hiánya akadályozza a határon átnyúló foglalkoztatást. A kommunikáció közös nyelvein, azaz a németen vagy az angolon kívül iskolás korban a nemzeti nyelvek tanulását is ösztönözni kell.

A határ menti térség lakossága az uniós átlagnál jobban képzett, de a foglalkoztatás szempontjából a szakmával nem rendelkezők

vannak a legnehezebb helyzetben. Az oktatási együttműködésnek vannak lehetőségei, mivel a magas színvonalú közoktatásnak jelentős munkaerő-megtartó hatása lehet. Néhány esetben a magyar diákok jelenleg kétnyelvű szlovén általános iskolába járnak. Magyarországon a gyermekek Felsőszölnök és Apátistvánfalva általános iskoláiban nemzeti nyelvként tanulhatnak szlovén nyelvet.

Az iskolák és óvodák fontos szerepet játszanak a környezetvédelmi oktatásban és a fenntarthatósági értékek tudatosításában. Az értékes természeti környezet alkalmas arra, hogy óvodák és iskolák kipróbáljanak különböző alternatív, szabadterei oktatási módszereket. A fenntarthatóság mellett a digitalizáció ma is meghatározó tendencia, amely elektronikus és robotikai kísérleti oktatási programokkal előkészíthető az általános iskolák számára.

Szükség lehet arra, hogy a szakképzésben és a felsőoktatásban részt vevő hallgatók számára helyet biztosítsanak a határon átnyúló szakmai gyakorlatok számára. A szakképzés gyakorlati képzésével kapcsolatos együttműködés akadályait az érdeklődő iskolák és a szabályozási keretért felelős nemzeti szintű intézmények együttműködésével kell kezelni.

Az egyetemi képzés a határ mindkét oldalán a nagyobb városokban zajlik, ezek közül a legfontosabb a maribori multidiszciplináris egyetem, Szombathelyen, Zalaegerszezen, Nagykanizsán, Keszthelyen és Kőszegen pedig kisebb egyetemi egységek működnek. Ez kiaknázatlan együttműködési lehetőségeket kínál.

A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett személyek aránya majdnem azonos a magyar és a szlovén oldalon, míg Szlovénia keleti részén a szegénységi arány meghaladja az országos átlagot. Magyarországon a határ menti régió kedvezőbb helyzetben van az országos átlaghoz képest, mivel közel áll az osztrák határhoz, és naponta jelentős számú ember ingázik Ausztriába. A munkanélküliek, az alacsony iskolai végzettségűek és a szakmahiánnyal küzdők a szegénység kockázatának kitett személyek csoportjába tartoznak.

A várható élettartam általában magasabb Szlovéniában (SI: 77 év a férfiak és 82 év a nők, HU: 73 év a férfiak és 80 év a nők esetében) mind országos szinten, mind a határ menti régióban. Mind a program magyar, mind szlovén részén a nők hosszabb ideig élnek, mint a férfiak. Az elöregedést tekintik a legkomolyabb társadalmi problémának a határ menti területeken, különösen az alacsony népsűrűségű falvakban. A szociális jóléti rendszerre egyre nagyobb nyomás nehezedik a népesség elöregedése és a fiatalok elvándorlása miatt. A jövőben nemcsak a gondozási kapacitást kell bővíteni, hanem a szolgáltatások hatékonyságát modern digitális megoldások révén is elő kell mozdítani.

Az egészségügyben a határon átnyúló szolgáltatások igénybevétele nem túl gyakori, adminisztratív akadályok állnak fenn. Mind a szociális ellátásban, mind az egészségügyben ajánlott a megelőzésre összpontosító modern technikai megoldások bevezetése, amire a Covid19-világjárvány is rámutatott. Az egészséges életmód a jövőben egyre népszerűbb lesz. Az egészségüggyel kapcsolatos fejlesztési igények új munkahelyeket is teremthetnek a régióban, együttműködést kínálnak a vállalatok, az egyetemek és a kutatóintézetek között.

A turizmus nagyon fontos szerepet játszik a határ menti régió gazdaságában. A két ország statisztikai adatbázisából rendelkezésre álló legfrissebb területi adatok szerint a szlovén-magyar programterületen 2019-ben több mint 2,3 millió turistának köszönhetően közel 7,3 millió vendégéjszaka valósult meg. Ezeket az adatokat a 2014-es évvel – a programozási időszak kezdetével – összehasonlítva megállapítható, hogy a turisták számának növekedése meghaladta a 40%-ot, míg a vendégéjszakák számának emelkedése a közel 20%-ot.

A Covid19-járvány megfékezésére bevezetett kormányzati intézkedések korlátozták a szálláshelyek működését, ami 2020-ban és 2021-ben időszakosan csökkentette a turistaforgalmat. A járvány ugyanakkor a távmunkát végző dolgozók számának növekedéséhez vezetett, és egyre többen választják a vidéki területeket ideiglenes vagy állandó lakóhelyként. A jövőben ez új lehetőségeket fog kínálni az idegenforgalom és a lakosság vonzása számára a határ menti régió számára.

A határ menti régióban is található figyelemreméltó kulturális örökségi helyszínek és hagyományok:

- A történelmi múlt összeköti a határ két oldalát: a történelmi etnikai régió, a Vendvidék és a Muravidék (Szlovensko Porabje és Prekmurje) szlovén és magyar régiókat is magában foglal.
- A kisebb falvak élő hagyományai betekintést nyújtanak a vidék mindennapi életébe, így a vidéki turizmusban nagy lehetőségek rejlenek a kis falvakban. A nagyobb történelmi városok számos műemléke megőrzi a régió népi múltjának emlékét.
- A határ mindkét oldalán már számos tematikus útvonalat alakítottak ki, ezen útvonalak határkeresztező összeköttetése azonban még mindig megoldatlan.

A turisztikai értékek többsége a határ menti régióban található. A turisztikai kereslet a határ menti régió mindkét oldalán koncentrálódik: számos jól ismert és híres úti cél létezik, amelyek jelentős idegenforgalmi forgalmat bonyolítanak (a híres wellness/egészségügyi üdülőhelyek, Balaton és Maribor), míg a vidéki területek többségét a turisták kevésbé látogatják meg. A

jólléti/egészségügyi üdülőhelyek kivételével a turizmus (tavak, folyók, erdők, szőlőültetvények) szezonális és erősebb a szabadtéri tevékenységekben. Az együttműködésnek a közös turisztikai termékek és szolgáltatások létrehozására kell összpontosítania a fenntartható turisztikai modellek kidolgozása révén, különös tekintettel a kevésbé ismert területekre. A 2014–2020-as programozási időszakban az Guide2Visit projekt, amely az ilyen turisztikai termékek fejlesztésére és marketingjére, valamint a projekt eredményeire összpontosít, olyan eredményeket ért el, amelyek a jövőben felhasználásra kerülnek.

A határ két oldalán az idegenforgalmi ágazatban rejlő nagy lehetőségek és hasonlóságok jó lehetőségeket kínálnak arra, hogy azokat a fenntartható turizmus fejlesztésének elvével összhangban közös, határon átnyúló turisztikai termékekkel alakítsák át, azaz felelősséget vállaljanak a környezetért, a helyi lakosok szükségleteiért és érdekeiért, valamint hogy elkerüljék a tömegturizmust. Különös figyelmet kell fordítani a kevésbé ismert területekre és azoknak a meglévő turisztikai mágnesekkel való összekapcsolására.

Szükség van a fenntartható turisztikai infrastruktúra és mobilitás fejlesztésére, és fontos a turizmus minőségi normáinak hatékony és összehangolt közös idegenforgalmi marketing- és promóciós tevékenységekkel történő integrálása és javítása, beleértve a kreatív turisztikai marketingeszközök alkalmazását is. A figyelemfelkeltés és a speciális képzési tevékenységek elengedhetetlenek az idegenforgalmi ágazatban az emberi erőforrások minőségének javításához, valamint a helyi lakosság vendéglátásának növeléséhez. A turisztikai célpontok közös kezelése és az új, innovatív turisztikai látványosságok és szolgáltatások lehetőségeket nyitnak meg, és új turisztikai szálláshelyeket igényelnek, amelyek hozzájárulnak a helyi vállalatok és háztartások jövedelmének növekedéséhez.

Annak ellenére, hogy a 4. szakpolitikai célkitűzésen belül számos kihívás merült fel, a Szlovénia-Magyarország Interreg Programon belül csak a kultúra és a fenntartható turizmus gazdasági fejlődésben betöltött szerepének megerősítésére vonatkozó egyedi célkitűzést választottak ki. Az ISO 6.2 foglalkozik az oktatással és a munkaerőpiaci együttműködéssel, valamint a szociális és egészségügyi ellátással, különös tekintettel a népesség elöregedésére. Valamennyi támogatott tevékenység összhangban van a szociális jogok európai pillérének valamennyi elvével, különösen az oktatással, a képzéssel és az egész életen át tartó tanulással, a foglalkoztatás aktív támogatásával, az egészségügyi ellátással, a fogyatékossgal élő személyek befogadásával, a tartós ápolás-gondozással és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel. A program a korábbi távlati projektek (például az ATT, a Right Profession, a Dual Transfer, a Lamaprom, a MOTIVAGE stb.) tapasztalataira épít.

Ami a levont tanulságokat illeti, a humán erőforrás-fejlesztésre irányuló és a 2014–2020-as programozási időszakban támogatott projektek közül a következőket lehet megemlíteni.

A Right Profession II. projekt a szakképzési rendszer fejlesztését célozta meg annak érdekében, hogy jobban összpontosítson a határ menti térség valós szakmai igényeire, a diákok pályaorientációja és a szakoktatók képzése állt a projekt középpontjában. Minden további oktatásorientált projektnek az intézményfejlesztés mellett a határon átnyúló képzési programok megvalósítására kell összpontosítania.

A MOTIVAGE projekt az idősek szociális ellátásának javításával foglalkozott. A projekt keretében megvitatták és alkalmazták a falugondnoki szolgálat és az idősek otthoni gondozásának tapasztalatait. A tapasztalatok alapján a határ menti régió fejlettebb szolgáltatásai vagy a digitális megoldások szélesebb körben terjeszthetők vagy alkalmazhatók.

A levont tanulságok közül érdemes kiemelni, hogy a támogatott projektek többsége turizmust képvisel. 12 finanszírozott projekt kapcsolódik az idegenforgalom különböző területeihez, például az ökoturizmushoz (GO IN NATURE), a kultúrához (ESCAPE), a borhoz és a gasztronómiához (Wine Picnic), a kerékpározáshoz (IronCurtainCycling), a lovagláshoz (HORSE BASED TOURISM), az evezéshez (MURA RABA TOUR), a fenntartható zöld turizmushoz (Guide2Visit). A projektek többsége az idegenforgalom szempontjából kevésbé ismert vidéki területekre összpontosít. Szinte minden projekt tartalmaz marketingtevékenységeket, de ezek a tevékenységek általában inkább a projekttevékenységek végrehajtására összpontosítanak, mintsem hozzájárulnak a határ menti régió általános idegenforgalmi marketingtevékenységébe való integrációjukhoz. Ugyanakkor a határon átnyúló turisztikai célpontok közös kezelésének megvalósításával kapcsolatos bevált gyakorlat (TELE-KA-LAND) a határ menti régióban is jelen van. A jövőben több turisztikai termék egységes és integrált kommunikációjára van szükség a célcsoport felé. A jelenlegi programban a SI-HU PRO projekt a természetalapú és kulturális idegenforgalmi projektek közötti szinergiák feltárásával, valamint az említett projektek hosszú távú fenntarthatóságára vonatkozó koherens koncepció kialakításával foglalkozik.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációs folyamat a fentiekén kívül rávilágított a kijelölt nyomvonalak és épített létesítmények fenntartásának fontosságára is. A jövőben az új turisztikai termékek kifejlesztése mellett ésszerű a meglévő turisztikai termékek minőségének javítására és kreatív elemekkel való kiegészítésére összpontosítani.

Az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program 2020-ban elvégzett hatásvizsgálatának vonatkozó megállapításai a következők: Az idegenforgalom-orientált projektek célkitűzései és tervezett intézkedései szerint: „A projekt helyi szinten

változásokat hozott. A helyi közösségek jobban tudatában vannak a régió által kínált lehetőségeknek. Ennek eredményeként a helyi lakosok fogadják a turistákat, és tudják, hogyan lássák el tanácsokkal őket, és hogyan irányíthatják őket különböző érdeklődésre számot tartó látványosságok felé. Emellett olyan további, a program által nem finanszírozott beruházásokra is sor került. A határon átnyúló terület még mindig rosszul van összekapcsolva (különösen a tömegközlekedés tekintetében), és a térség idegenforgalmi potenciálja – különösen a nagy turisztikai központokon kívül (például a szaturizmus) – még mindig kihasználatlan.”

1.2.5. I. Interreg-specifikus célítúzés: Az együttműködés jobb irányítása

A szlovén-magyar határrégióban összesen három európai területi együttműködési társulás (ETT) van jelen. E struktúrák közül a programterület szempontjából a legfontosabb a MURABA ETT. A szervezetet azzal a céllal hozták létre, hogy megerősítsék a határon átnyúló együttműködést és előmozdítsák a nemzeti kisebbségek jogait a vegyes etnikai lakosság területén. Alapító tagjai Szentgotthárd Város Önkormányzata, Lendava Község Önkormányzata, az Országos Szlovén Önkormányzat és a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség. Egy másik, szlovén és magyar tagsággal rendelkező ETT a Pannon ETT, amelyet eredetileg magyar és szlovén intézmények hoztak létre. Jelenleg 66 tagból áll, köztük három szlovén helyi önkormányzattól (Lendava, Moravske Toplice és Ptuj). A Mura ETT kis méretű, de nagyon aktív partnerség, amely Zala megye 13 helyi önkormányzatából áll, de Szlovéniában nem rendelkezik taggal.

Az integrált területfejlesztés eszközei közül Szlovéniában integrált területi beruházást (ITI) alkalmaznak a fenntartható városi stratégiák támogatására tizenegy városi településen, valamint az Olaszország-Szlovénia Együttműködési Programban, Magyarországon azonban nem. Ami a közösségi alapú helyi fejlesztés eszközét illeti, mindkét országban létrejöttek a LEADER programon belüli helyi akciócsoportok (HACS-ok).

A kulturális kapcsolatokban a kisebbségek kulcsszerepet játszanak. A magyar kisebbség Pomurjében koncentrálódik, míg a szlovén kisebbség (Porabje Slovenes) Szentgotthárd (Monošter) térségében él. A régióban jelentős roma kisebbség is van.

Szlovéniában a magyar kulturális élet legfontosabb intézménye a Lendvai Magyar Nemzeti Kulturális Intézet, amely számos, a kulturális életben aktív civil szervezetnek ad otthont. A Muravidéki Magyar Rádió (MMR) a szlovén országos műsorszolgáltató része, határon átnyúló regionális rádióállomássá vált. Lendván magyar közoktatási intézmények is működnek.

Magyarországon a szlovén kulturális intézmények Szentgotthárd területére koncentrálódnak, ahol a Magyarországi Szlovének Szövetsége működik. A szervezet tíz kulturális művészcsoporttal rendelkezik, rendszeresen szervez különböző kulturális rendezvényeket, művészeti műhelyeket felnőttek és gyermekek számára (festés, szobrászat), kiadványokat tesz közzé és nyelvtanfolyamokat kínál a nem szlovén helyi lakosság számára is, valamint nonprofit kft-én keresztül működteti a felsőszölnöki mintagazdaságot. Szentgotthárd egyben a szlovén nyelvű rádió, a Radio Monošter székhelye is. A Szlovén Köztársaság Főkonzulátusa Szentgotthárdon található, és Magyarország is rendelkezik főkonzulátussal Lendván. A szlovén kisebbségi önkormányzat székhelye Felsőszölnök. Két állami általános iskolát tart fenn Felsőszölnöken és Apátistvánfalván.

Ami a levont tanulságokat illeti, a capCROSSplan intézményi együttműködési projekt célja a határ menti térségbeli fejlesztési szervezetek erős, határon átnyúló hálózatának létrehozása, valamint a regionális fejlesztésre vonatkozó megfelelő kezdeményezések és javaslatok kidolgozása volt. Hasonló tevékenységet folytat a SI-HU PRO projekt a támogatott, határon átnyúló idegenforgalmi projektek esetében. A 2014–2020-as programozási időszakban három olyan projekt részesült támogatásban, amelyek az emberek közötti fellépések szempontjából releváns projektnek tekinthetők. Valamennyi projekt a kulturális javak fejlesztésére összpontosított (e-documenta Pannonica, Back in the Day, Folk Music Heritage). A múltban tapasztalt kultúra az emberek közötti együttműködés fontos témája lehet. A különböző közösségek közötti közös fellépések javítása is fontos, ideértve az idegen nyelvek tanulását is. A meglévő együttműködés további új projektek alapját jelentheti. A jövőben a kisebb projekteknek el kell érniük azokat a kisebb közösségeket, amelyek képesek határon átnyúló projektek végrehajtására.

Az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program 2020-ban elvégzett hatásvizsgálatának vonatkozó megállapításai a következők: Az intézményépítő „projektek általában a hálózatépítésre, az együttműködésre és az intézmények és szervezetek összekapcsolására összpontosítottak a határon átnyúló terület egészén. Ez tapasztalatcserével, munkaértekezletek szervezésével, adatbázisok készítésével és promócióval érhető el. Mindezek az erőfeszítések javították a nagyobb jövőbeli együttműködés feltételeit a határon átnyúló régióban. A programnak közvetlenül tulajdonítható fő hatás az érdekelt felek azon benyomása, hogy a régió egészének fejlesztése érdekében határon átnyúló kapcsolatokat és együttműködést kell kialakítani a partnerekkel. Egy másik fontos hatás az érintett érdekelt felek és célcsoportok kapacitásának növelése, ami munkaértekezletek, a bevált gyakorlatok megosztása, tanulmányutak és a munkavállalók cseréje révén valósult meg a térség gazdasági fejlődése terén.” Továbbá „a nagyobb és tartósabb jövőbeli hatás elérése érdekében a következő kohéziós politikának hatékonyabban kell kiépítenie a már végrehajtott projektek megvalósítását. Ez történhet határon átnyúló stratégiai projekt(ek)en, kapitalizációs projekteken, az egyidejűleg végrehajtott hasonló projektek összekapcsolásán és egy kisprojekt-alapon keresztül.”

1.2.6. Kiegészítő jelleg és szinergiák más finanszírozási programokkal és eszközökkel

A határon átnyúló program tervezett beavatkozásainak elsősorban a határ menti térségben döntő fontosságú tematikus területekre kell összpontosítaniuk, például a természetvédelemre, az idegenforgalomra és az intézményi, emberek közötti kapcsolatokra. A projekteknek támogatniuk kell a határ mindkét oldalán működő szervezetek közötti együttműködést. A nemzeti programok elsősorban az országhatárokon belüli fejlesztéseket és beruházásokat célozzák. Meg kell vizsgálni a nemzeti és határon átnyúló programok keretében projektszinten végzett tevékenységek és projektek közötti lehetséges átfedéseket.

Az Interreg programok által finanszírozott projekteknek határon átnyúló hatásai vannak, ezért a nemzeti programok által finanszírozott projektekhez képest különleges jellegűek.

Magyarország esetében a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, „Magyarországgal kötött partnerségi megállapodás az európai strukturális és beruházási alapokról” című dokumentum szolgált alapul az Interreg programmal való szinergiák elemzéséhez. A Partnerségi Megállapodás keretében az operatív programokból finanszírozott projektek kiegészíthetik a határon átnyúló projektek eredményeit vagy hatását. Magyarország esetében a következő szinergiák valósíthatók meg az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program egyedi célkitűzéseinek megfelelően:

- Biológiai sokféleség és a szennyezés csökkentése (2.7. egyedi célkitűzés) – A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program+ kiegészítő projekteket finanszírozhat
- Kultúra és idegenforgalom (4.6. egyedi célkitűzés) – A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP+) finanszírozhatja az Órség Nemzeti Park által kezdeményezett kiegészítő projekteket. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP+) finanszírozhatja az önkormányzatok turisztikai projektjeit.
- Az együttműködés jobb irányítása (ISO1) – Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz) finanszírozhat olyan projekteket, amelyek célja az állami és helyi szintű kormányzati intézmények fejlesztése.

Szlovénia esetében az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program egyedi célkitűzései összhangban vannak a Szlovéniára vonatkozó Partnerségi Megállapodással, amelynek elfogadása 2022 januárjában még folyamatban volt. A szinergiák és a kiegészítő jelleg külön említésre kerül a 2. szakpolitikai célkitűzésben, de a végrehajtási folyamat során további szinergiák meghatározására kerül sor.

Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program egyedi célkitűzései összhangban állnak a Szlovén Köztársaság 2030-ig szóló fejlesztési stratégiájában meghatározott kihívásokkal és fejlesztési lehetőségekkel (a termelékenység növekedése, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású körforgásos gazdaság, az inkluzív társadalmi fejlődés és a nemzedékek közötti szolidaritás, valamint az állam és intézményei fejlesztési szerepének megerősítése). A 2022. márciusi, Szlovéniára vonatkozó Partnerségi Megállapodás tervezete e dokumentum írásakor rendelkezésre állt. A nemzeti és az Interreg programok közötti szinergiákat és kiegészítő jellegű intézményi szempontból azonosították, és a 2. szakpolitikai célkitűzésben is megemlítik. A program végrehajtási folyamata során további szinergiák meghatározására kerül sor.

A Partnerségi Megállapodás kidolgozását támogatják továbbá a Szlovénia-Ausztria, Szlovénia-Horvátország és Szlovénia-Olaszország Határon Átnyúló Interreg programok, valamint a transznacionális programok és a kohéziós lapok, az Európai Beruházási Alap, a Next Generation EU és az EU Szolidaritási Alapja, ahol az egymást átfedő területek a biológiai sokféleség védelmére és a helyi kultúrán alapuló fenntartható és inkluzív turizmusra összpontosítanak.

1.2.7. Korreláció a makroregionális stratégiákkal

Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program teljes területe a Duna régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSDR) hatálya alá tartozik, míg az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSAIR) csak a szlovén-magyar határrégió szlovén régióira vonatkozik. A makroregionális stratégiákkal való korrelációt csak az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program egyedi célkitűzésein belül kiválasztott tematikus területek esetében értékelik. Az egyedi célkitűzések kiválasztásához lásd a dokumentum 1.3. fejezetét.

2. szakpolitikai célkitűzés – zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa:

Ami a természeti értékek védelmét illeti, rendkívül nagy szinergia figyelhető meg az EUSDR-rel (a Duna régióra vonatkozó uniós stratégia), ahol a 2. pillér teljes egészében a környezet védelmével foglalkozik, beleértve a vízminőség javítását célzó 4. prioritási területet, a környezeti kockázatok csökkentésére összpontosító 5. prioritási területet, valamint a biológiai sokféleség, a tájak, a levegő és a talaj minőségének támogatását célzó 6. prioritási területet. Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSAIR) a négy kulcsfontosságú beavatkozási terület egyikeként a környezetvédelmet is magában foglalja. A 2. téma célja a transznacionális szárazföldi élőhelyek és a biológiai sokféleség javítása. Ezen a beavatkozási területen belül a legnagyobb korreláció várható az 1. prioritással, amely a határon átnyúló élőhelyekre és ökoszisztémákra vonatkozó közös gazdálkodási

tervek kidolgozására irányul, különös tekintettel a NATURA 2000 területekre.

4. szakpolitikai célkitűzés – szociálisabb és befogadóbb Európa:

Mind az EUSDR, mind az EUSAIR jelentős hangsúlyt fektetett a természeti és kulturális örökségen alapuló turisztikai eszközök fejlesztésére. Az EUSDR az 1. pillér („A régió összekapcsolása”) 3. szakpolitikai területéhez („Kultúra és turizmus, emberek egymással való kapcsolatteremtésének előmozdítása”) kapcsolódó turizmussal foglalkozik. A Szlovénia-Magyarország Interreg program javasolt beavatkozásai értékes hozzájárulást nyújtanak e partnerségi megállapodás legtöbb intézkedéséhez azáltal, hogy előmozdítják a fenntartható turizmust, a kulturális tevékenységeket, a kreatív ágazatokat és a kulturális örökséget (1., 2., 5. és 6. intézkedés). Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia 4. pillére teljes egészében a fenntartható turizmusra irányul az 1. téma (diverzifikált turisztikai kínálat), különösen az 5. intézkedés (amely a fenntartható és tematikus turisztikai útvonalak kialakítására összpontosít), a 6. intézkedés (a makrorégió kulturális örökségének támogatása) és a 7-8. intézkedés (az idegenforgalmi termékek és hozzáférhetőségük javítása). Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia a pillér 2. témaköre („Fenntartható és felelős turizmusrányítás”) alá tartozó intézkedéseket is támogat az idegenforgalmi szezon kiterjesztő, valamint egy fenntarthatóbb és felelősebb idegenforgalmi ágazat kiépítését célzó intézkedések révén (4. és 7. intézkedés). Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia 4. pillérének konkrét intézkedései a fenntartható turizmusra irányulnak, vagy a turisztikai kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítása vagy a turisztikai kkv-k nemzetközivé válásának támogatása révén.

ISO 1 – az együttműködés jobb irányítása:

Az irányítás és az együttműködés mindkét kapcsolódó makroregionális stratégia (EUSDR és EUSAIR) szempontjából fontos, több területet érintő terület. Emellett az EUSDR külön partnerségi megállapodást is létrehozott, amely a jobb intézményi kapacitásokra és a makroregionális érdekelt felek közötti fokozott együttműködésre összpontosít (a régió megerősítése című 4. pillérhez tartozó 10. partnerségi megállapodás). A Szlovénia-Magyarország Interreg program javasolt beavatkozásai hozzájárulnak a magas színvonalú közszolgáltatásokkal kapcsolatos intézményi kapacitások javításához (1. intézkedés), a határ menti régiókban élő közösségek jobb igazgatási együttműködéséhez (2. intézkedés), az állami és nem állami szereplők közötti fokozott együttműködéshez (6. intézkedés), valamint a civil társadalom és a helyi szereplők fokozott bevonásához a kormányzásba (7. intézkedés).

1.2.8. A program jövőképe, a küldetés és a megvalósítás elvei

A határon átnyúló program célja, hogy hozzájáruljon egy olyan aktív és együttműködő határrégióhoz/programrégióhoz, amely tisztában van környezeti, természeti és kulturális értékeivel, azáltal, hogy előmozdítja a turisztikai célú fenntartható hasznosítást, megőrzést és kiaknázást, valamint jól azonosítható és vonzó zöld turisztikai célpontot hoz létre.

Az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet (CPR) 9. cikkében meghatározott horizontális elveket az előkészítés, a végrehajtás, a nyomon követés, a jelentéstétel és az értékelés során figyelembe kell venni: az Alapjogi Chartában meghatározott alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása; a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés megakadályozása; a hozzáférhetőség és a fenntartható fejlődés előmozdítása a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel összhangban.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 9. cikkének (4) bekezdésével és (10) preambulumbekkezdésével összhangban a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés érdekében a 2. fejezetben meghatározott valamennyi intézkedéstípust külön értékelték, és ennek eredményeként azok összeegyeztethetők a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel. Amennyiben a javasolt projekttevékenységek Natura 2000 területeket érintenek, irányadó elvként megfelelő stratégiai környezeti vizsgálatot (SKV) kell végezni.

A pályázati felhívás részletesebben meghatározza a támogathatósági és kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a Stratégiai Környezeti Vizsgálatot (SKV) és a jelentős károkozás elkerülését célzó elveket. Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország program támogatja a biológiai sokféleség javítását, a zöld és kék infrastruktúrát, valamint a szennyezés különböző formáinak csökkentését, ezáltal hozzájárul a 6., 11., 13., 14. és 15. fenntartható fejlesztési cél megvalósításához. A program a kevésbé ismert vidéki területekre összpontosító fenntartható helyi turizmus előmozdításával támogatja az ENSZ erőfeszítéseit az 1., 8. és 12. fenntartható fejlesztési cél elérése érdekében.

A projekteknek figyelembe kell venniük a New European Bauhaus értékeit és elveit, és hozzá kell járulniuk az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz.

A program végrehajtása során az Irányító Hatóság előmozdítja a közbeszerzés stratégiai alkalmazását a szakpolitikai célkitűzések támogatása érdekében. A kedvezményezetteket ösztönözni kell arra, hogy a minőséggel, az életciklus-költségekkel és a rövid ellátási láncsal kapcsolatos kritériumokat alkalmazzanak.

I.3. A szakpolitikai célkitűzések és az interreg-specifikus célkitűzések, a kapcsolódó prioritások, az egyedi célkitűzések és a támogatási formák kiválasztásának indokolása, adott esetben a határon átnyúló infrastruktúra hiányzó összeköttetéseinek kezelése

Hivatkozás: 17. cikk (3) bekezdés c) pont

1. táblázat: A szakpolitikai célkitűzések és az Interreg-specifikus célkitűzések kiválasztásának indokolása

Kiválasztott szakpolitikai célkitűzés vagy kiválasztott Interreg-specifikus célkitűzés	Kiválasztott egyedi célkitűzés	Prioritás	A kiválasztás indoklása
<p>2. Szakpolitikai célkitűzés –</p> <p>egy zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású átalakulás egy nettó nulla szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és reziliens Európa irányába a tiszta és igazságos energetikai átmenet, a zöld és kék beruházások, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés, valamint a fenntartható városi mobilitás előmozdításával</p>	<p>2.7. egyedi célkitűzés –</p> <p>a természet, a biológiai sokféleség és a zöld infrastruktúrák védelmének és megóvásának fokozása, többek között a városi térségekben, valamint valamennyi szennyezési forma csökkentése</p>	<p>1. Zöld határrégió</p>	<p>A programterület kiterjedt zöld területekkel rendelkezik, amelyek jelentős természeti értékekkel és nagyfokú biológiai sokféleséggel rendelkeznek. A határ menti terület viszonylag távol helyezkedik el a főbb nagyvárosi központoktól, ami viszonylag jó levegőminőséget eredményez. A két nemzeti park, egy természetvédelmi park, a Mura-Dráva-Duna UNESCO bioszféra-rezervátum, több Natura 2000 terület a biológiai sokféleség szempontjából a határ menti terület legértékesebb részét fedi le, amely a védendő határ menti régió jelentős értéke. Másrészt az éghajlatváltozás az egész ökoszisztémát érinti, amely mérséklési intézkedéseket igényel. Az éghajlatváltozásra gyakorolt negatív hatások csökkentése során a K+I ágazat által támogatott helyi tudást kell felhasználni. A határ menti régió vízgazdálkodása különleges kihívásokkal néz szembe: az alacsony csapadékmennyiség negatívan befolyásolja a felszín alatti vizeket és a felszíni vizek mennyiségét, ami az intenzív mezőgazdasággal együtt csökkentheti a biológiai sokféleséget.</p> <p>Nagy szükség van a meglévő növény- és állatvilág megőrzésére és az értékes természeti értékek védelmére irányuló, határon átnyúló kezdeményezések előmozdítására, valamint a szomszédos régiók fenntartható gazdasági növekedéséhez hozzájáruló környezetvédelmi érdekű szolgáltatások javítására. A víz- és katasztrófavédelem terén folytatott, határon átnyúló együttműködés fontos a természeti értékek megőrzése és a szennyezés csökkentése szempontjából, előnyben részesítve a természetalapú megoldásokat.</p> <p>Szlovénia és Magyarország 2019. évi országjelentéseinek D. melléklete szintén előmozdítja a biológiai sokféleség és a Natura 2000 területek támogatását.</p> <p><i>A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.</i></p>

Kiválasztott szakpolitikai célkitűzés vagy kiválasztott Interreg-specifikus célkitűzés	Kiválasztott egyedi célkitűzés	Prioritás	A kiválasztás indoklása
<p>4. Szakpolitikai célkitűzés –</p> <p>egy szociálisabb és befogadóbb Európa megteremtése a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával</p>	<p>4.6. egyedi célkitűzés –</p> <p>a kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdaságfejlesztésben, a társadalmi befogadás és a szociális innováció terén</p>	<p>2. Fenntartható turizmuson alapuló inkluzív határrégió</p>	<p>A turizmus nagyon fontos szerepet játszik a határ menti térség gazdaságában. A turisztikai kínálat nagymértékben természeti és kulturális értékeken alapul: a program teljes területén az egészségügyi, öko-, kulturális, aktív, vidéki és borturizmus játszik a legfontosabb szerepet a turizmus forgalmában. A programterület turisztikai ágazata előtt álló legnagyobb kihívások:</p> <ul style="list-style-type: none">• A turisztikai kereslet inkább a határ menti régió mindkét oldalán az úgynevezett turisztikai vonzerővel bíró területekre koncentrálódik, főként a nagy idegenforgalmi forgalmú, híres wellness/egészségügyi üdülőhelyekre, míg a vidéki területek többségét a turisták kevésbé látogatják meg;• A múltban számos turisztikai terméket, csomagot és útvonalat kezdeményeztek, és ezek között hiányzik a határon átnyúló koordináció;• Számos jó és értékes kezdeményezést és fejlesztési projektet hajtottak végre a határ menti idegenforgalmi ágazatban, fenntartható üzemeltetés és irányítás nélkül;• A helyi önkormányzatok, a polgárok és a helyi tulajdonban lévő vállalkozások nem vesznek részt kellő mértékben az turisztikai termékek és a kapcsolódó szolgáltatások működtetésében. <p>Az együttműködésnek a közös turisztikai termékek és szolgáltatások létrehozására, továbbfejlesztésére és megsokszorozására kell összpontosítania fenntartható turisztikai modellek kidolgozása révén, különös tekintettel a kevésbé ismert területekre. Az új vagy aktualizált turisztikai termékek mellett az összekapcsolt turisztikai szolgáltatásokat a fenntarthatóság elvével összhangban kell kidolgozni, figyelmet fordítva a társadalmi befogadásra és a társadalmi innovációra. Támogatni kell azokat a kevésbé ismert területeket, amelyek a helyi képességekre és termékekre épülnek, és össze kell kapcsolni azokat a meglévő turisztikai vonzerővel rendelkező területekkel. Ki kell fejleszteni és elő kell mozdítani a fenntartható mobilitási kapcsolatokat, beleértve a határon átnyúló kapcsolatokat is. Nagy hangsúlyt kell fektetni a közös turisztikai minőségi szabványok kidolgozására és a határon átnyúló turisztikai célpontok modelljeinek kialakítására. A turizmus ágazatban nagy szükség van az humán erőforrások fejlesztésére is (figyelemfelhívó intézkedések, idegenforgalommal kapcsolatos képzések, készségfejlesztés).</p> <p><i>A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.</i></p>

Interreg-specifikus célkitűzés 1
Az együttműködés jobb irányítása

b) a hatékony közigazgatás erősítése a jogi és közigazgatási együttműködés, valamint az állampolgárok, a civil társadalmi szereplők és intézmények közötti együttműködés elősegítésével, különösen a határ menti régiókban fennálló jogi és egyéb akadályok megszüntetése céljából

c) a kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat erősítő fellépések előmozdításával

3. Együttműködő határregió

➤ Tematikus együttműködés

Bár mindkét ország egységes centralizált államhoz tartozik, a közigazgatás és a kormányzati struktúrák jelentős különbségeket mutatnak regionális és helyi szinten. A helyi önkormányzatokon és intézményeiken kívül több érdekelt fél is részt vehet a tematikus együttműködésben olyan területeken, amelyeket eddig nem hoztak nyilvánosságra a határon átnyúló kezdeményezések tekintetében.

A helyi és regionális kormányzati struktúrák közötti megerősített együttműködésre van szükség a határon átnyúló együttműködés új területeinek azonosítása érdekében olyan különböző területeken, amelyek kihívást vagy lehetőséget jelentenek a határon átnyúló térség számára: többek között az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások felhasználása, a körforgásos gazdaság, az oktatás és a munkaerőpiaci együttműködés, a szociális és egészségügyi ellátás terén, különös tekintettel a népesség elöregedésére. A projekteknek az akadályok azonosítására, a megoldások biztosítására, stratégiák és cselekvéstervek kidolgozására, kísérleti projektek előkészítésére és végrehajtására, valamint a bevált gyakorlatok átadására kell összpontosítaniuk.

Szlovénia és Magyarország 2019. évi országjelentéseinek D. melléklete szintén támogatja az energiafogyasztás csökkentését, a megújuló energiák előmozdítását, a körforgásos gazdaságot, a munkaerőpiac javítását, az oktatást és képzést, valamint az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférést.

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.

➤ Emberek közötti együttműködés

A határ menti régiót hagyományosan a két fél közötti pozitív és együttműködő kapcsolat jellemzi. A helyi önkormányzatok, valamint a civil és kulturális szervezetek aktív szereplők. A kisebbségek kölcsönös létezése is jó alapot biztosít az együttműködéshez.

A kölcsönös bizalom kiépítése érdekében a kulturális csere és a párbeszéd támogatása alapvető fontosságú a következő területeken működő civil szervezetek számára: kultúra, beleértve a kisebbségi nyelveket, a sportot, az ifjúsági tevékenységeket. A projekteknek a tartós együttműködés kialakítására és a határ mindkét oldalán élő helyi lakosság bevonására kell összpontosítaniuk.

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (kisléptékű projektekre irányuló nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.

2. PRIORITÁSOK

2.1. I. Prioritás – zöld határrégió

2.1.1. I.1. egyedi célkitűzés – A természet, a biológiai sokféleség és a zöld infrastruktúra védelmének és megőrzésének fokozása, többek között a városi területeken, valamint a szennyezés valamennyi formájának csökkentése (RSO 2.7.)

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének e) pontja

2.1.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok, és várt hozzájárulásuk az egyedi célkitűzésekhez, illetve adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengeri medencékre vonatkozó stratégiákhoz

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának ii. alpontja

A támogatott projektek várhatóan olyan közös megoldásokat és tevékenységeket eredményeznek, amelyek hozzájárulnak a határ menti terület biológiai sokféleségének javításához és fenntartásához, a zöld és kék infrastruktúra állapotának javításához, a víztestek minőségének javításához, valamint a programterületen a szennyezés különböző formáinak csökkentéséhez. A támogatott intézkedéseknek összhangban kell lenniük a vonatkozó irányelvekkel (az élőhelyvédelmi, a madárvédelmi, az idegenhonos inváziós fajokról szóló irányelvekkel, a vízkeretirányelvel, az ivóvíz- és árvízvédelmi irányelvekkel), valamint a biológiai sokféleséggel és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós erdőstratégiával.

A meglévő növény- és állatvilág megőrzésének és a szennyezés csökkentésének előmozdítása érdekében e prioritás keretében a következő két intézkedéstípust kell támogatni:

1. Határon átnyúló/közös elemző tanulmányok, stratégiák, cselekvési tervek és modellek kidolgozása a természeti értékek és a biológiai sokféleség hatékonyabb megőrzése, valamint a természeti értékek javítása vagy fenntartása érdekében, beleértve többek között a következő tevékenységeket:

- A vízkészletek mennyiségi és minőségi elemzése, monitoring rendszer kialakítása;
- Kutatási projektek a biológiai sokféleség területén, különböző növény- és állatfajok katasztereinek kidolgozása és bemutatása;
- A természetvédelemre és a biológiai sokféleségre vonatkozó közös stratégiák;
- Stratégiák és cselekvési tervek a közös védelmi intézkedések meghatározására;
- Stratégiák és cselekvési tervek a fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítések bevezetésére, beleértve a természetes vízmegtartó intézkedéseket és a természet-alapú megoldások előnyben részesítését a határ menti területen, különösen a határon átnyúló vízfolyások tekintetében;
- A városi területek és a vidéki tájak jobb területrendezése, különös tekintettel a természet védelmére;
- Az éghajlatváltozás biológiai sokféleségre gyakorolt hatásainak modellezése a jövőre nézve, valamint kísérleti projektek kidolgozása a lehetséges megoldások, köztük az innovatív digitális megoldások tesztelésére;
- Közös tevékenységek kidolgozása a természeti katasztrófák kezelésére, az önkormányzatok koordinációs szerepének megerősítésé;
- Cselekvési tervek a szennyezés különböző formáinak (víz, levegő, talaj stb.) csökkentésére.

2. Közös kísérleti intézkedések végrehajtása, amelyek hozzájárulnak a biológiai sokféleség védelméhez, a közös víz- és katasztrófakezelés előmozdításához és a szennyezés csökkentéséhez, beleértve többek között a következő tevékenységeket:

- A biológiai sokféleséget, a határon átnyúló ökológiai összeköttetést és a zöld infrastruktúrát javító közös tevékenységek;
- Közös protokollok, monitoring, beavatkozási rendszerek a természeti katasztrófák kezelésére;
- A határon átnyúló vízfolyások revitalizációja, vízminőségének javítása és fenntartható kezelése, beleértve a fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítések és természetes vízvisszatartási intézkedések tesztelését és alkalmazását, beleértve a digitális megoldások támogatását a határ menti térségben;
- A biológiai sokféleséggel, a természet- és környezetvédelemmel, az éghajlatvédelemmel és az alkalmazkodással, a

katasztrófákkal (pl. erdőtűzekkel), a szennyezés különböző formái elleni küzdelemmel kapcsolatos tudatosságnövelő és megelőző tevékenységek.

A kiválasztás legfontosabb szempontjai közé tartozik a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokkal, nemzetközi természetvédelmi egyezményekkel való összhang, a célterületre gyakorolt hatás, a partnerek közötti együttműködés szintje, a kétféle intézkedéstípus keretében végzett tevékenységek összehangolásának szintje, a projekt eredményeinek fenntarthatósága.

2.1.1.2. Mutatók

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iii. alpontja

2. táblázat: Kimeneti mutatók, 1.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Mérföldkő (2024)	Végső cél (2029)
1	1.1 (RSO2.7)	RCO83	Közösen kidolgozott stratégiák és cselekvési tervek	Stratégia/ cselekvési terv	0	5
1	1.1 (RSO2.7)	RCO84	Közösen kidolgozott és projektekben végrehajtott kísérleti tevékenységek	kísérleti intézkedés	0	8
1	1.1 (RSO2.7)	RCO87	Határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	16

3. táblázat: Eredménymutatók, 1.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Kiindulási érték	Tárgyév	Végső cél (2029)	Adatforrás	Megjegyzések
1	1.1 (RSO2.7)	RCR 79	Szervezetek által bevezetett közös stratégiák és cselekvési tervek	közös stratégia/ cselekvési terv	0	2021	5	JEMS	
1	1.1 (RSO2.7)	RCR 84	A projekt befejezését követően határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	2021	10	JEMS	

2.1.1.3. A fő célcsoportok

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iii. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iv. alpontja

A tervezett projektek célcsoportjai mindenekelőtt a biológiai sokféleség fenntartásáért felelős területek irányító szervei, azaz a természetvédelemmel, a vízgazdálkodással, az erdőgazdálkodással és a földhasználatról foglalkozó közintézmények. Ezek közé tartoznak a nemzeti parkok, a natúrparkok és a természetvédelemért felelős további közintézmények, a vízgazdálkodási szervezetek, az állami erdőgazdálkodási szervek.

A másodlagos célcsoportok a vizsgálatok, előkészítő intézkedések, hatásvizsgálatok stb. módszertani támogatásával foglalkozó egyetemek és kutatóintézetek, valamint a helyi és regionális (megyei) kormányzati szereplők és a földhasználatért felelős állami szervek, valamint az iskolai intézmények, mint a tudatosságnövelés célcsoportjai.

További célcsoportok a környezettudatosság előmozdításával és a tudatosság növelésével foglalkozó köz- vagy magántulajdonban lévő nonprofit szervezetek, valamint a szélesebb célcsoportok felelősségteljes bevonásával foglalkozó közoktatási szervezetek.

A közvetett célcsoportok a földhasználók széles csoportja: földtulajdonosok, mezőgazdasági termelők, helyi lakosság, diákok, tanulók, a térséget felkereső turisták és látogatók.

2.1.1.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását

Hivatkozás: A 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iv. alpontja

A program keretében nem alkalmaznak területi eszközöket. A tevékenységeket a teljes programterületen hajtják végre, és nem célzottan egy adott területre irányulnak.

2.1.1.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának v. alpontja

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.

2.1.1.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdés e) pontjának vi. alpontja és a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának v. alpontja

4. táblázat: 1. dimenzió – az 1. prioritás beavatkozási területe

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	ERFA	1.1 (RSO2.7)	058 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések és az éghajlattal összefüggő kockázatok megelőzése és kezelése: árvizek és földcsuszamlások (ideértve a tudatosságnövelést, a polgári védelmet, valamint a katasztrófavédelmi rendszereket, infrastruktúrákat és az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is)	1.000.000,00
1	ERFA	1.1 (RSO2.7)	060 Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó intézkedések és az éghajlattal összefüggő kockázatok megelőzése és kezelése: egyéb, például viharok és aszály (ideértve a tudatosságnövelést, a polgári védelmet, valamint a katasztrófavédelmi rendszereket, infrastruktúrákat és az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket is)	1.000.000,00
1	ERFA	1.1 (RSO2.7)	079 A természet és a biológiai sokféleség védelme, természeti örökség és erőforrások, zöld és kék infrastruktúra	1.527.250,00

5. táblázat: 2. dimenzió – az 1. prioritás finanszírozási formája

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	ERFA	1.1 (RSO2.7).	01. Támogatás	3.527.250,00

6. táblázat: 3. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz az 1. prioritás esetében

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
1	ERFA	1.1 (RSO2.7)	31. Egyéb megközelítések – Ritkán lakott térségek	3.527.250,00

2.2. 2. Prioritás – fenntartható turizmuson alapuló inkluzív határrégió

Hivatkozás: 17. cikk (3) bekezdés d) és e) pont

2.2.1. 2.1. egyedi célkitűzés – A kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdaságfejlesztésben, a társadalmi befogadás és a szociális innováció terén (RSO4.6)

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének e) pontja

2.2.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok, és várt hozzájárulásuk az egyedi célkitűzésekhez, illetve adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengeri medencékre vonatkozó stratégiákhoz

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának ii. alpontja

A támogatott természeti és kulturális turizmussal kapcsolatos projektek várhatóan a régió fenntartható és összehangolt, határon átnyúló turisztikai kínálatát eredményezik, és a helyi gazdaságba való jobb integrációval rendelkező desztinációmenedzsmentet, amely hozzájárul a helyi turisztikai bevételek és a foglalkoztatás növeléséhez a programterületen.

A jelentős természeti és kulturális potenciálok és a helyi idegenforgalmi ágazat előtt álló (az 1.3. fejezetben felsorolt) kihívások alapján a prioritásnak a fenntartható idegenforgalmi modellek fejlesztésére kell összpontosítania a határ menti régióban (az „Átmeneti útvonal a turizmus számára” című dokumentummal összhangban¹), a projekteknek az alábbi vezérelvek követésére kell törekedniük:

- A természeti értékekkel és kulturális értékekkel rendelkező, kevésbé ismert vidéki területekre való összpontosítás;
- A turizmust csak környezeti szempontból fenntartható módon lehet fejleszteni. Az turisztikai fejlesztés során mindig figyelembe kell venni az ökológiai hálózatok (törzsterületek, ökológiai folyosók, pufferezónák) és a Natura 2000 területek védelmét. A létesítmények megfelelő elhelyezésével és a turisztikai termékek és szolgáltatások gondos tervezésével el kell kerülni a védett területekre nehezedő nyomást;
- A turizmusnak pozitív hatást kell gyakorolnia a helyi kulturális örökségre, és összhangban kell lennie az örökség megőrzésével, fenntartásával és korszerűsítésével kapcsolatos bevált gyakorlatokkal.
- A meglévő turisztikai termékek és csomagok (különösen a 2014–2020-as időszakban a határon átnyúló együttműködési projektek keretében kifejlesztettek) kapitalizációja és korszerűsítése, valamint ezeknek a határon átnyúló turisztikai termékekbe való integrálása;
- Nagy hangsúly helyezése a határon átnyúló turizmus hatékony népszerűsítésére és a regionális turisztikai célpontok nemzetközi szinten látható menedzsmentjének előmozdítására;
- A turizmus integrálása a helyi gazdaságba, innovatív módszerek keresése a helyi szereplők (helyi önkormányzatok, vállalatok, polgárok) bevonására, valamint a kiszolgáltató helyzetben lévő lakosság turisztikai kínálatba való bevonásának elősegítése.

E prioritás keretében a következő két intézkedéstípust kell támogatni:

1. Közös turisztikai minőségi szabványok és közös turisztikai desztinációmenedzsment modellek kialakítása a jelentős kulturális (és természeti) potenciálok és a turisztikai szervezetek együttműködése által, beleértve többek között a következő tevékenységeket:

- A meglévő minőségi szabványok feltérképezése és összegyűjtése;
- A határon átnyúló zöld turizmusra vonatkozó közös minőségi szabványok és márkák létrehozásának előmozdítása;
- A mikroturisztikai célpontok összekapcsolása a fenntartható turisztikai célpontok határon átnyúló irányítási rendszereinek kialakítása érdekében;
- Kreatív eszközök alkalmazása a turisták vonzására és promócióra, beleértve a digitális megoldások és az IKT-eszközök innovatív használatát;
- A helyi idegenforgalmi ágazat humán kapacitásának javítása (tudatosságnövelő intézkedések, képzések).

2. Kísérleti intézkedések és közös megoldások végrehajtása annak érdekében, hogy a kultúra és a kulturális örökség jobban beépüljön a minőségi turisztikai látványosságok és az összekapcsolt turisztikai szolgáltatások fejlesztésébe, beleértve többek között a következő tevékenységeket:

- A határon átnyúló turisztikai célpontok minőségének javítása, különös tekintettel a kevésbé ismert területek vonzerejére (pl. a zöld standardok és márkák népszerűsítése és elfogadása, a fenntartható mobilitási megoldások népszerűsítése a határon

¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/404a8144-8892-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-254933689>

átnyúló turisztikai termékfejlesztésben (kerékpározás, túrázás, tömegközlekedés használata), az éghajlatváltozás hatásainak tudatosítása, az ökoinnováció népszerűsítése a turizmusban, kapacitásépítés és támogatás a zöld és körkörös koncepciók elfogadásához, a helyi ellátási láncok támogatása, megújuló energiaforrások használata);

- Közös, határon átnyúló környezetbarát turisztikai termékek és szolgáltatások létrehozása, amelyek a határon átnyúló jelentőséggel bíró különböző turisztikai kínálat integrációjára összpontosítanak;
- A turisztikai látványosságok határon átnyúló hozzáférhetőségének javítása.

Az intézkedéstípusokat a "A kulturális örökségre potenciális hatást gyakorló, uniós finanszírozású beavatkozásokra vonatkozó európai minőségi elvekkel" összegegyeztetethetők értékelték. A projekt eredményeinek figyelembe kell venniük az Új Európai Bauhaus értékeit és elveit.

A fejlesztéssel érintett projekthelyszínekhez kapcsolódó látogató-irányító rendszereknek figyelembe kell venni a nemzeti levegőtisztaság-csökkentési programot (a nemzeti kibocsátási plafonértékekről szóló 2016/2284 irányelv 6. cikke) és/vagy a levegőtisztasági, zajterveket és a fenntartható városi mobilitási terveket.

E prioritás kiválasztási kritériumai és fenntarthatósági követelményei a pályázati felhívás szintjén kerülnek majd tovább kidolgozásra.

2.2.1.2. Mutatók

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iii. alpontja

7. táblázat: Kimeneti mutatók 2.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Mérföldkő (2024)	Végső cél (2029)
2	2.1 (RSO4.6)	RCO84	Közösen kidolgozott és projektekben végrehajtott kísérleti tevékenységek	kísérleti intézkedések	0	12
2	2.1 (RSO4.6)	RCO87	Határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	24
2	2.1 (RSO4.6)	RCO116	Közösen kidolgozott megoldások	megoldások	0	7

8. táblázat: Eredménymutatók 2.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Kiindulási érték	Tárgyév	Végső cél (2029)	Adatforrás	Megjegyzések
1	2.1 (RSO4.6)	RRCR 104	Szervezetek által bevezetett vagy javított megoldások	megoldások	0	2021	4	IH Monitoring rendszer/felmérés	
1	2.1 (RSO4.6)	RRCR 84	A projekt befejezését követően határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	2021	14	IH Monitoring rendszer/felmérés	

2.2.1.3. A fő célcsoportok

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iii. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iv. alpontja

A tervezett projektek elsődleges célcsoportjai a programterületen működő, turisztikai és kulturális kompetenciákkal rendelkező érintett állami és nonprofit szervezetek:

- települések;
- helyi, regionális vagy nemzeti hatóságok;
- turizmusösztönzési és desztinációmenedzsment szervezetek;
- A turizmus, a kultúra, a természet, a digitalizáció és a vidékfejlesztés területén működő nem kormányzati szervezetek;
- a kultúrával és turizmussal foglalkozó oktatási és képzési szervezetek;
- Európai területi együttműködési csoportosulások (ETT-k).

A másodlagos célcsoportok a turizmussal és a kulturális szolgáltatásokkal foglalkozó helyi kkv-k.

A közvetett célcsoportok a programterületen élő helyi lakosság, valamint a térségbe érkező turisták és látogatók, beleértve a veszélyeztetett csoportokat is.

2.2.1.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását

Hivatkozás: A 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iv. alpontja

A program keretében nem alkalmaznak területi eszközöket. A tevékenységeket a teljes programterületen hajtják végre, és nem célzottan egy adott területre irányulnak.

2.2.1.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának v. alpontja

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.

2.2.1.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdés e) pontjának vi. alpontja és a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának v. alpontja

9. táblázat: 1. dimenzió – beavatkozási terület a 2. prioritás esetében

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	ERFA	2.1 (RSO4.6)	166 A kulturális örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése és kulturális szolgáltatások	2.000.000,00
2	ERFA	2.1 (RSO4.6)	167A természeti örökség védelme, fejlesztése és népszerűsítése és a Natura 2000 területektől eltérő ökoturizmus	2.466.667,00
2	ERFA	2.1 (RSO4.6)	083 Kerékpározási infrastruktúra	2.000.000,00

10. táblázat: 2. dimenzió – a 2. prioritás finanszírozási formája

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	ERFA	2.1 (RSO4.6)	01. Támogatás	6.466.667,00

11. táblázat: 3. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 2. prioritás esetében

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
2	ERFA	2.1 (RSO4.6)	33. Egyéb megközelítések – Nincs területi célzottság	6.466.667,00

2.3. 3. Prioritás– együttműködő határregió

Hivatkozás: 17. cikk (3) bekezdés d) pont

2.3.1. Interreg-specifikus célkitűzés – Az együttműködés jobb irányítása (ISO 6.2.)

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének e) pontja

2.3.1.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok és azok várható hozzájárulása az említett egyedi célkitűzésekhez, valamint adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengermedence-stratégiákhoz

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának ii. alpontja

ISO6.2. A hatékony közigazgatás erősítése a jogi és közigazgatási együttműködés, valamint az állampolgárok, a civil társadalmi szereplők és az intézmények közötti együttműködés elősegítésével, különösen a határ menti régiókban fennálló jogi és egyéb akadályok megszüntetése céljából.

A jogi és igazgatási együttműködési projektek várhatóan:

- bővítik a helyi döntéshozók ismereteit bővítése különböző témakörökben,
- új, alulról építkező kezdeményezéseket hoznak létre a határon átnyúló együttműködés érdekében,
- jobban összehangolt tervezési rendszereket és folyamatokat, adatgyűjtési és értékelési módszereket, közösen meghatározott regionális érdekeket és új fejlesztési irányok vizsgálatát eredményezik.

E komponensek keretében a beavatkozásoknak a következő tematikus területekre kell összpontosítaniuk:

- Közös együttműködési tevékenységek az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kezdeményezések terén, többek között a középületek felújítási hullámának és a megújuló energiaforrások megfizethető felhasználásának előmozdítása, a háztartások energiaszegénysége elleni küzdelme, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére szolgáló intelligens technológiák használatának támogatása, a polgárok energiatudatosságának és fenntartható viselkedésének tudatosítása, az optimális energiahatékonysági intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalatcsere, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének különböző területeire vonatkozó tantervek kidolgozása;
- körforgásos gazdaság, különös tekintettel a körforgásos gazdaság üzleti modelljeire, kormányzati politikáira és fogyasztói szokásaira azzal a céllal, hogy növeljék a hulladék újrafeldolgozhatóságának arányát, valamint az anyagok másodlagos nyersanyagként való hasznosítását és felhasználását, beleértve a vizet is (a víz teljes értékének felismerése és megragadása);
- oktatási és munkaerőpiaci együttműködés, különös tekintettel az oktatási rendszerrel, a felvételi követelményekkel, az esetleges közös tevékenységekkel, a határon átnyúló gyakornoki programok teljesítésével, a foglalkoztatással, a rendelkezésre álló közszolgáltatások igénybevételével, a készségfejlesztéssel és a kommunikációval, valamint a fiatalok társadalmi integrációjával kapcsolatos ismeretek bővítésére;
- szociális és egészségügyi ellátás, különös tekintettel a prevencióra és a népesség elöregedésére, beleértve a kereslet-kínálatra, a gondozási rendszerre, a fizikai és humán erőforrás-feltételekre, valamint a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás lehetséges pontjaira vonatkozó információk gyűjtését.

Ezen alkotóelem keretében a következő tevékenységeket kell támogatni:

- Közös és összehangolt területi tervezés a fejlesztési tevékenységek megkönnyítése érdekében;
- Közös stratégiák kidolgozása a határon átnyúló együttműködés jogi és adminisztratív akadályainak csökkentése érdekében;
- Közös együttműködési tevékenységek az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kezdeményezések (energiahatékonyság, megújuló energia, körforgásos gazdaság) területén;
- A hivatalos tanterveket kiegészítő/támogató közös oktatási és szakképzési programok kidolgozása, különös tekintettel a nyelvoktatásra;
- A célcsoportok és azon túli érdekeltek közös készségfejlesztése;
- A határon átnyúló szociális és egészségügyi szolgáltatási együttműködés lehetőségeinek és területeinek feltárása és meghatározása;
- Szociális ügyekkel foglalkozó közös stratégiák és cselekvési tervek kidolgozása és a horizontális témák (pl. nemek közötti egyenlőség és társadalmi befogadás, beleértve a fiatalokat, nőket és fogyatékkal élőket) jobb integrációja;
- Közös programok létrehozása és koordinálása a határ menti média által a helyi lakosság jobb tájékoztatása érdekében.

A legfontosabb vezérelvek közé tartozik az egyedi célkitűzés megvalósításához való hozzájárulás; a megvalósított együttműködés szintje; a várt eredmények kiaknázható potenciálja; a kialakult együttműködés fenntarthatósága; az új partnerek határon átnyúló együttműködési tevékenységekbe való bevonásának mértéke.

2.3.1.2. Mutatók

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iii. alpontja

12. táblázat: Kimeneti mutatók 3.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Mérföldkő (2024)	Végső cél (2029)
3	3.1 (ISO6.2)	RCO87	Határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	16
3	3.1 (ISO6.2)	RCO83	Közösen kidolgozott stratégiák és cselekvési tervek	stratégia/ cselekvési terv	0	4

13. táblázat: Eredménymutatók 3.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Kiindulási érték	Tárgyév	Végső cél (2029)	Adatforrás	Megjegyzések
3	3.1 (ISO6.2)	RCR84	A projekt befejezését követően határon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	2021	10	IH monitoring rendszere/ Felmérés	
3	3.1 (ISO6.2)	RCR79	Szervezetek által bevezetett közös stratégiák és cselekvési tervek	stratégia/ cselekvési terv	0	2021	2	IH monitoring rendszere/ Felmérés	

2.3.1.3. A fő célcsoportok

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iii. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iv. alpontja

A közvetlen célcsoportok a következők:

- helyi, megyei és regionális önkormányzatok és intézményeik;
- a programterületen működő nemzeti hatóságok, kormányzati szervek;
- ágazati ügynökségek, munkaerő-piaci szervezetek, egészségügyi és szociális intézmények;
- állami kutatóintézetek;
- ifjúsági szervezetek;
- egyházak és szervezeteik.

Közvetett célcsoportok:

- a helyi, megyei és regionális szervek és vállalkozásaik munkatársai;
- a program területén található helyi és nemzeti intézmények és hatóságok munkatársai;
- magánvállalkozások;
- a határ menti régió lakossága.

2.3.1.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását

Hivatkozás: A 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iv. alpontja

A program keretében nem alkalmaznak területi eszközöket. A tevékenységeket a teljes programterületen hajtják végre, és nem célzottan egy adott területre irányulnak.

2.3.1.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának v. alpontja

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét.

2.3.1.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdés e) pontjának vi. alpontja és a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának v. alpontja

14. táblázat: 1. dimenzió – a 3. prioritás beavatkozási területe

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.1 (ISO6.2)	169 Területfejlesztési kezdeményezések, beleértve a területi stratégiák kidolgozását	750.000,00
3	ERFA	3.1 (ISO6.2)	173 A hatóságok és érdekelt felek intézményi kapacitásának megerősítése a területi együttműködési projektek és kezdeményezések végrehajtása céljából, határon átnyúló, transznacionális, tengeri és interregionális összefüggésben	660.872,00

15. táblázat: 2. dimenzió – a 3. prioritás finanszírozási formája

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.1 (ISO6.2)	01. Támogatás	1.410.872,00

16. táblázat: 3. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 3. prioritás esetében

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.1 (ISO6.2)	33. Egyéb megközelítések – Nincs területi célzottság	1.410.872,00

2.3.2. Egyedi célkitűzés: A kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat erősítő fellépések előmozdításával (ISO6.3)

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének e) pontja

2.3.2.1. Kapcsolódó intézkedéstípusok és azok várható hozzájárulása az említett egyedi célkitűzésekhez, valamint adott esetben a makroregionális stratégiákhoz és a tengermédenca-stratégiákhoz

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának ii. alpontja

ISO6.3. A kölcsönös bizalom építése, különösen az emberek közötti kapcsolatokat erősítő fellépések előmozdításával

A kölcsönös bizalomépítő projektek várhatóan új kapcsolatokat hoznak létre a civil társadalmi együttműködés terén a határ menti régióban, valamint bővítik az egyéni kapcsolatokat, a különféle eseményekben részt vevő szereplők új körét, valamint az együttműködés terén szerzett pozitív tapasztalatok eredményeként fokozzák a kölcsönös megértés szintjét. A bizalomépítő projektek stratégiai jelentőségűnek minősülnek, és nagymértékben hozzájárulnak a program láthatóságához.

E komponensek keretében a beavatkozásoknak a következő tematikus területekre kell összpontosítaniuk:

- határon átnyúló együttműködés a művészet és a kultúra területén;
- határon átnyúló sportesemények (versenyek, ünnepek, táborok);
- a kisebbségek hagyományainak ápolása;
- a bizalom és a interkulturális párbeszéd előmozdítása;
- határon átnyúló, generációk közötti szolidaritás előmozdítása.

Ezen alkotóelem keretében a következő tevékenységeket kell támogatni:

- Bizalomépítő tevékenységek a művészet és a kultúra, a sport, a kisebbségek, az interkulturális párbeszéd és a generációk közötti szolidaritás területén;
- Különböző rendezvények szervezése a célcsoportok és a nagyközönség bevonásával.

A végrehajtás korlátozott pénzügyi volumenű, közvetlenül a program által kezelt projekteken keresztül történik. A projekteket egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával fogják támogatni.

A legfontosabb vezérelvek közé tartozik az egyedi célkitűzés megvalósításához való hozzájárulás; a megvalósított együttműködés szintje; a részvétel szintje; a kialakult együttműködés fenntarthatósága; az új partnerek határon átnyúló együttműködési tevékenységekbe való bevonásának mértéke.

2.3.2.2. Mutatók

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának i. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iii. alpontja

17. táblázat: Kimeneti mutatók 3.1. egyedi célkitűzés

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító Mutató	Mértékegység	Mérföldkő (2024)	Végső cél (2029)	
3	3.2 (ISO6.3)	RCO87	Határokon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	26
3	3.2 (ISO6.3)	RCO115	Határokon átnyúló, közösen szervezett nyilvános események	rendezvények	4	25

18. táblázat: *Eredménymutatók 3.1. egyedi célkitűzés*

Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Intézkedés a ment egység	Alapforrágató-könyv	Referencia-év	Végző cél (2029)	Az adatok forrása	Megjegyzések
3	3.2 (ISO6.3)	RCR84	A projekt befejezését követően határon átnyúló együttműködést folytató szervezetek	szervezetek	0	2021	8	IH monitoring-rendszere/ Felmérés	

2.3.2.3. A fő célcsoportok

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iii. alpontja, a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának iv. alpontja

A közvetlen célcsoportok közé tartoznak a következők:

- civil szervezetek (NGO-k);
- kulturális és művészeti egyesületek;
- kisebbségi szervezetek (beleértve a kisebbségi önkormányzatokat is);
- sportegyesületek, klubok;
- ifjúsági szervezetek;
- iskolák;
- helyi önkormányzatok.

A szélesebb célcsoport magában foglalja a határ menti terület lakosságát is.

2.3.2.4. A célzott egyedi területek megjelölése, ideértve az integrált területi beruházás, a közösségvezérelt helyi fejlesztés és egyéb területi eszközök tervezett felhasználását

Hivatkozás: A 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának iv. alpontja

A program keretében nem alkalmaznak területi eszközöket. A tevékenységeket a teljes programterületen hajtják végre, és nem célzottan egy adott területre irányulnak.

2.3.2.5. Pénzügyi eszközök tervezett felhasználása

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése e) pontjának v. alpontja

A prioritás végrehajtására vissza nem térítendő támogatás formájában kerül sor (kisléptékű projektekre irányuló nyílt pályázati felhívás útján), mivel ez a legmegfelelőbb pénzügyi forma, figyelembe véve e prioritás jellegét, a tevékenységek jellegét és ezen egyedi célkitűzés pénzügyi léptékét, valamint a projektek méretét

2.3.2.6. Az uniós program forrásainak indikatív bontása beavatkozástípus szerint

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdés e) pontjának vi. alpontja és a 17. cikk (9) bekezdése c) pontjának v. alpontja

19. táblázat: *1. dimenzió – a 3. prioritás beavatkozási területe*

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.2 (ISO6.3)	171 A partnerekkel folytatott együttműködés megerősítése, a tagállamokon belül és azokon kívül	352.726,00

20. táblázat: 2. dimenzió – a 3. prioritás finanszírozási formája

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.2 (ISO6.3)	01. Támogatás	352.726,00

21. táblázat: 3. dimenzió – Területi végrehajtási mechanizmus és területi fókusz a 3. prioritás esetében

Prioritás száma	Alap	Egyedi célkitűzés	Kód	Összeg (EUR)
3	ERFA	3.2 (ISO6.3)	33. Egyéb megközelítések – Nincs területi célzottság	352.726,00

3. PÉNZÜGYI TERV

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének f) pontja

3.1. Pénzügyi előirányzatok évek szerint

Hivatkozás: 17. cikk (3) bekezdés g) pont i. alpont, 17. cikk (4) bekezdés a)–d) pont

22. táblázat: Pénzügyi előirányzatok éves bontásban

Alap	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
ERFA	0,00	2.410.246,00	2.448.962,00	2.488.452,00	2.528.731,00	2.095.359,00	2.137.267,00	14.109.017,00
(területi együttműködési célkitűzés)								
IPA III CBC (¹)								
NDICI – CBC (¹)								
IPA III()								
NDICI (²)								
OCTP(³)								
Interreg alapok (⁴)								
Összesen	0,00	2.410.246,00	2.448.962,00	2.488.452,00	2.528.731,00	2.095.359,00	2.137.267,00	14.109.017,00

3.2. Összes pénzügyi előirányzat alaponként és nemzeti társfinanszírozás

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdése f) pontjának ii. alpontja, a 17. cikk (4) bekezdésének a)-d) pontja

23. táblázat: Összes pénzügyi előirányzat alaponként és nemzeti társfinanszírozás

Sz. politikai célkitűzés	Prioritás	Alap (értelmeszerűen)	Az uniós támogatás ki-számításának alapja (teljes elszámolható költség vagy közpénzből nyújtott hozzájárulás)	Unió hozzájárulás (a)=(a1)+(a2)	Unió hozzájárulás indikatív bon-tásban without TA pursuant to Article 27(1) (a1)	Unió hozzájárulás indikatív bon-tásban for TA pursuant to Article 27(1) (a2)	Nemzeti hozzájárulás (b)=(c)+(d)	A nemzeti önrész indika-tív bontása Nemzeti közpénz (c) Nemzeti magánfor-rás (d)	Összesen (e)=(a)+(b)	A társfi-nan-szírozás aránya F)=(a)/(e)	Harmadik országok hozzájárulása (tájékozta-tásul)
2	Prioritás 1	ERFA	Összes elszámolható költség	4.232.700,00	3.527.250,00	705.450,00	1.058.175,00	889.813,00	168.362,00	80,00	0,00
4	Prioritás 2	ERFA	Összes elszámolható költség	7.760.000,00	6.466.667,00	1.293.333,00	1.940.000,00	1.616.658,00	323.342,00	80,00	0,00
ISO1	Prioritás 3	ERFA	Összes elszámolható költség	2.116.317,00	1.763.598,00	352.719,00	529.080,00	374.770,00	154.310,00	80,00	0,00
	Össze-sen	ERFA	Összes elszámolható költség	14.109.017,00	11.757.515,00	2.351.502,00	3.527.255,00	2.881.241,00	646.014,00	80,00	0,00
	Össze-sen	Össze-salap	Összes elszámolható költség	14.109.017,00	11.757.515,00	2.351.502,00	3.527.255,00	2.881.241,00	646.014,00	80,00	0,00

4. AZ ÉRINTETT PROGRAMPARTNEREKNEK AZ INTERREG PROGRAM ELŐKÉSZÍTÉSÉBE TÖR-TÉNŐ BEVONÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK ÉS AZ EMLÍTETT PROGRAMPARTNEREK SZEREPE A VÉGREHAJTÁSBAN, MONITORINGBAN ÉS ÉRTÉ-KELESÉBEN

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének g) pontja

A Szlovénia-Magyarország Interreg Programot kétoldalú Programozási Munkacsoport (PMcs) dolgozta ki mindkét ország illetékes regionális és helyi hatóságaival és érdekelt feleivel partnerségben, a CPR-rendelet 8. cikke szerint. A PMcs 2019 októberé és 2022 februárja között 9 ülést tartott. A PMcs-t egy magyar és szlovén külső szakértőkből álló csapat támogatta ebben a folyamatban.

A PMcs-t a Program Monitoring Bizottságának 2019. októberi határozata alapján hozták létre. A PMcs Magyarország, Szlovénia, az Irányító Hatóság, a Közös Titkárság és az Európai Bizottság képviselőiből állt.

Az érdekelt felek között voltak a programterület szempontjából releváns nemzeti és regionális közigazgatási osztályok, helyi közigazgatási egységek, helyi akciócsoportok, regionális igazgatási/regionális fejlesztési ügynökségek, egyetemek, ETT-k, szociális partnerek, ágazati/tematikus ügynökségek (környezetvédelem és természetvédelem, kutatás és innováció, mobilitás, munkaerőpiac, vállalkozástámogatás, oktatás, egészségügyi és szociális szolgáltatások, kultúra, ifjúság és turizmus) képviselői. Ezeket az érdekelt feleket a program adatbázisa (a kedvezményezettek és pályázók, valamint a 2014–2020-as együttműködési program tevékenységeiben részt vevő érdekelt felek, a programterület helyi közigazgatásai és az elismert tematikus intézmények) alapján azonosították és vették fel velük a kapcsolatot (közvetlen levelek útján). A program honlapján angol, szlovén és magyar nyelven közzétették a programozási folyamatra vonatkozó információkat és a konzultációs folyamatban való részvételre való meghívásokat.

A programozás interaktív folyamat volt, és két szakaszból állt:

1. szakasz: Területi és társadalmi-gazdasági elemzés, valamint
2. szakasz: A jövőbeli program stratégiai irányvonalának meghatározása és a programdokumentum tartalmának kidolgozása.

E folyamat egyik fontos eleme volt az illetékes helyi és regionális érdekelt felek és szakértők széles körének tájékoztatása és bevonása a teljes programozási folyamat során. Ennek érdekében a program honlapján angol, szlovén és magyar nyelven hozzáférhetővé tették a programozási folyamatra vonatkozó információkat és a konzultációs folyamatban való részvételre való felkérést, valamint a dokumentumtervezeteket.

1. szakasz: Területi és társadalmi-gazdasági elemzés

- Feltáró interjúkra (12) került sor a programterület területi és ágazati fókuszú régióiban működő különböző kulcsfontosságú szervezetek képviselőivel (2021. január-február). A PMcs tagjai (különösen a Nemzeti Hatóságok és a Közös Titkárság) olyan érdekelt feleket javasoltak, akik mind tematikus, mind területi szempontból megalapozott véleményt adhatnak, amely releváns lehet a jövőbeli Interreg Program potenciális tematikája szempontjából, és biztosítja a kiegyensúlyozott regionális lefedettséget. Az interjúk során kiemelt helyen szerepeltek az olyan intézmények partnerei, amelyek munkája inkább területi, mint inkább technikai-tematikusabb (regionális ügynökségek, helyi fejlesztési ügynökségek), figyelembe véve a jövőbeli program valamennyi lehetséges tematikus területének kompetens lefedettséget.
- Az interjúk során megvitatták az erősségeket, a gyengeségeket, a lehetőségeket és a fenyegetéseket, valamint a főbb tendenciákat, az alrégiók közötti főbb egyenlőtlenségeket, a közös kihívásokat és a jövőbeli program lehetséges tematikus területeit érintő együttműködési lehetőségeket.
- A területi és társadalmi-gazdasági elemzés végleges változatát a Programozási Munkacsoport tagjai készítették el és hagyták jóvá (2021. május).

2. szakasz: A jövőbeli program stratégiai irányvonalának meghatározása, a programdokumentum tartalmának kidolgozása, majd a jövőbeli program stratégiai irányvonalának meghatározásáról szóló tárgyalások, valamint a programdokumentum további tartalmának kidolgozása.

- A programozási folyamat korábbi lépései alapján a szakértői csapat áttekintést készített az egyes egyedi célkitűzésekhez kapcsolódó lehetséges beavatkozásokról és érvekről, amelyek a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Szlovénia-Magyarország Interreg Program részét képezhetik.
- A program stratégiai orientációjára irányuló nyilvános konzultáció keretében a regionális érdekelt feleket és a nyilvánosságot felkérték, hogy vegyenek részt egy online felmérésben, hogy megosszák észrevételeiket, kifejtsék véleményüket és érveiket a jövőbeli Interreg Program potenciális tartalmával kapcsolatban (2021. március-április). Több mint 400 személyt hívtak meg személyesen erre az online felmérésre közvetlen leveleken keresztül (levelezőlistát készítve). 239 válaszadó küldte meg végül észrevételeit.
- A program minden egyes lehetséges szakpolitikai célkitűzése kapcsán két tematikus szakértői munkaértekezletre került sor (2021. szeptember).
- Ezek a munkaértekezletek arra szolgáltak, hogy a kiválasztott szakpolitikai célkitűzéseken belül a tematikus szakértőkkel megalapozott vitát folytassanak a kiválasztott és lehetséges beavatkozásokról.
- A külső szakértők és a KT/IH e folyamat alapján elkészítették az Interreg Program tervezetét, amelyet a PMcs megvitatott (2021. november-december).
- Az Interreg Program tervezetét tájékoztatás és a nyilvánosság visszajelzéseinek fogadása céljából közzétették a program honlapján (2022. január). Emellett minden olyan személytől visszajelzést kértek, akikkel az első nyilvános konzultációs folyamat során felvették a kapcsolatot. A PMcs dokumentálta és megvitatta a beérkezett észrevételeket, valamint az Interreg Programra vonatkozó dokumentum végleges tervezetében átvezetett megfelelő kiigazításokat. A konzultációs folyamatról szóló információkat közzétették a program weboldalán, valamint a programban részt vevő tagállamok hivatalos uniós programozással foglalkozó weboldalain.
- A PMcs tagjai a teljes programozási folyamat során konzultáltak más regionális és nemzeti kormányzati szervek szakértőivel a programozási folyamat előrehaladásáról és a program tartalmáról, és biztosították, hogy észrevételeik bekerüljenek a dokumentumba.
- Az Interreg Program kidolgozásának folyamatát kísérve stratégiai környezeti vizsgálatot (SKV) végeztek annak érdekében, hogy tájékoztatást nyújtsanak a program környezetre gyakorolt lehetséges hatásairól (2021. szeptember – 2022. április). A környezetvédelmi hatóságok fontos szerepet játszottak, és konzultáltak velük a vizsgálatokhoz való hozzájárulás érdekében. Az SKV-t nyilvános konzultáció céljából közzétették a program honlapján (2022. január-február), amely összefoglalót tartalmaz mindkét nemzeti nyelven, valamint a teljes jelentést angol nyelven. A nyilvános konzultáció mindenki előtt nyitva állt, azaz nemcsak a hatóságok, hanem a nem kormányzati szervezetek, az érdekelt csoportok, sőt az egyének számára is, hogy nyilvánítsanak véleményt az elvégzett értékelésekről. Az eljárás során beérkezett valamennyi észrevételt figyelembe vették a végleges SKV-jelentés elkészítésekor. A programozási folyamat során az SKV-csoport informális megbeszéléseken, valamint a PMcs ülésein való prezentáción és részvételen keresztül hozzájárult a programozási folyamathoz.

A programpartnerek szerepe a program végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében

A nyilvánosság tájékoztatása és az illetékes programpartnerek megfelelő bevonása döntő fontosságúnak tekinthető a program sikeres végrehajtása szempontjából. A nyilvánosságnak a programmal kapcsolatos tájékoztatására azért van szükség, hogy biztosítani lehessen a programmal és annak eredményeivel kapcsolatos felelősségvállalást.

A program partnereinek folyamatos bevonását a program végrehajtásába két okból tervezték:

- A partnerek körében a program iránti felelősségvállalás fokozása, tudásuk és szakértelmük felhasználása, valamint a döntéshozatali folyamatok átláthatóságának növelése;
- A más programokkal és a makroregionális stratégiákkal való koordináció javítása a projektek és programok eredményeinek hasznosítása érdekében, valamint a szinergiák és a kiegészítő jelleg növelése.

A programpartnerek részt vesznek a program végrehajtásának irányításában és nyomon követésében, hogy véleményüket a konzultáció és a döntéshozatali folyamat során meghallgassák.

5. AZ INTERREG PROGRAMMAL KAPCSOLATOS KOMMUNIKÁCIÓRA ÉS LÁTHATÓSÁGRA VONATKOZÓ MEGKÖZELÍTÉS (CÉLKITŰZÉSEK, CÉLKÖZÖNSÉG, KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK, TÖBBEK KÖZÖTT ADOTT ESETBEN A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÁS, TERVEZETT KÖLTSÉGVETÉS, VALAMINT A MONITOROZÁS ÉS ÉRTÉKELÉS RELEVÁNS MUTATÓI)

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének h) pontja

A program pénzügyi mérete kicsi, ezért a kommunikáció és a láthatóság a pénzügyi szempontból kevésbé intenzív tevékenységek köré szerveződik és koncentrálódik. A kommunikáció az információtovábbításra, a figyelemfelkeltésre, a teljes programterület összes lehetséges pályázójának megszólítására, együttműködő közösségek létrehozására stb. összpontosít. A kommunikáció általános célja, hogy a kommunikációs eszközök hatékony alkalmazása révén növelje a polgárok tudatosságát a határon átnyúló együttműködés területén megvalósuló projektekhez nyújtott uniós támogatással kapcsolatban.

A kommunikációs stratégia megalapozza és meghatározza a legfontosabb kommunikációs elemeket. Egy kommunikációs tisztviselőt jelölnek majd ki.

Kommunikációs célkitűzések

Kommunikációs céljának elérése érdekében a program a következő célkitűzéseket határozta meg:

- a program finanszírozási lehetőségeinek népszerűsítése a programmal kapcsolatos valamennyi kérdésről való tájékoztatással, valamint a potenciális kedvezményezettek ösztönzése az uniós alapok által kínált lehetőségek kihasználására;
- támogatja a program szerveit, a pályázókat és a kedvezményezetteket a projektek hatékony végrehajtásában azáltal, hogy biztosítja a program szervei közötti jól működő belső kommunikációt a program hatékony működése érdekében, valamint a pályázók és a kedvezményezettek számára magas színvonalú és időben történő támogatást nyújt a projektek végrehajtásának minden szakaszában (a projektek előkészítése, végrehajtása, lezárása stb. során).
- a program ismertté tétele azáltal, hogy a nagyközönségnek/médiának érthető, könnyen követhető információkat nyújt a társfinanszírozott projektekről, népszerűsíti a határon átnyúló együttműködés előnyeit és a finanszírozási lehetőségeket a programterületen belül és kívül, és hangsúlyozza a határon átnyúló együttműködés előnyeit a programterületen belüli nagyközönség számára, népszerűsítve a projektek eredményeit és a kapitalizációs tevékenységeket;
- együttműködés más Interreg Programokkal az információk és a legjobb gyakorlatok megosztása révén a programok közötti kommunikációs együttműködés fokozása érdekében;
- a projektek saját eredményeik kommunikálására való képességének növelése a kedvezményezettek kommunikációs tevékenységeiben való támogatásával és ösztönzésével, a projektek közötti együttműködés fokozásával, a kapitalizációs tevékenységek előmozdításával.

A kommunikációs tevékenységek a program életciklusának valamennyi aspektusát érintik. Egyes kommunikációs tevékenységek intenzitása a program adott végrehajtási szakaszától függ.

A kommunikációs tevékenységek során megfogalmazandó fő üzenetek szorosan kapcsolódnak a program által támogatott témákhoz.

A program négy alapvető célközönséget határoz meg:

A program négy alapvető célközönség-típust határoz meg, amelyeket a program kommunikációs stratégiája tovább részletez: pályázók vagy kedvezményezettek, programszervek, szakértői és politikai szféra, valamint a nagyközönség, különösen a határon átnyúló térség polgárai és a média.

Kommunikációs csatornák és eszközök:

- A program weboldala, amely helyet biztosít a projektweboldalak számára is. A program weboldalát összekötik a tagállamok weboldalaival is.
- Közösségi média (pl. Facebook). A közösségi média mix az új informatikai fejlesztésektől és az új közösségimédia-

tendenciáktól függően változhat.

- Nyilvános rendezvények és találkozók (munkaértekezletek a pályázók/kedvezményezettek/programstruktúra számára, éves rendezvények, szinergiarendezvények a kapitalizáció érdekében).
- Kiadványok/sajtóközlemények/útmutatók/iránymutatások (online és/vagy nyomtatott formában).
- Online kampányok, audiovizuális termékek a program kommunikációs és láthatósági tevékenységeinek támogatására.

A program külön figyelmet és támogatást fog nyújtani a kis-léptékű projekteknek rendezvényeken, valamint a program honlapján és közösségi médiáján keresztül.

A 3. függelékben leírtak szerint a SI-HU IP azt tervezi, hogy az összes projektet pályázati felhívás útján választja ki. Ezért a program nem tartalmaz előre meghatározott, stratégiai jelentőségű műveleteket.

Nyomon követés, értékelés és mutatók

A kommunikációs tevékenységek folyamatos és utólagos értékelés tárgyát fogják képezni. Az értékelés azt méri, hogy milyen mértékben valósultak meg a program láthatóságára és ismertségére vonatkozó célkitűzések. Az adatgyűjtés felméréseken, belső statisztikákon és internetes elemzéseken keresztül történik.

A tervezett kimeneti mutatók az iránymutatás minőségével való elégedettségre és a nyilvánosság programtevékenységekbe való bevonására utalnak. A kommunikációs célokat a tervek szerint több eredménymutatóval mérik, pl.: a beérkezett és jóváhagyott pályázatok száma, a pályázók vagy kedvezményezettek elégedettsége a megadott információkkal, iránymutatásokkal és támogatással, a rendezvények és konkrét tevékenységek résztvevőinek száma, a programhírlévélben való részvétel szintje, a közösségimédia profil(ok) elérése, a rendezvények száma és a workshopoktól eltérő rendezvények résztvevőinek száma. A program elkészíti az éves kommunikációs tervet, amelyben részletesebben megvizsgálják a végrehajtandó tevékenységeket. Függetlenül attól, hogy a program költségvetése kicsi, a kommunikációs tevékenységeket hatékonyan hajtják végre. A program a teljes programköltségvetés legalább 0,3%-ának megfelelő becsült kommunikációs költségvetést irányoz elő (személyzeti jellegű költségek nélkül).

6. A KISLÉPTÉKŰ PROJEKTEKNEK – TÖBBEK KÖZÖTT KISPROJEKT-ALAPOKON BELÜLI KISPROJEKTEKNEK – JUTTATANDÓ TÁMOGATÁS MEGJE-LŐLÉSE

Hivatkozás: a 17. cikk (3) bekezdésének i) pontja, 24. cikk

A programhatóságok a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszak végrehajtása során különböző értékeléseket és elemzéseket végeztek. Ezekben az értékelésekben az értékelők gyakran javasolták a pályázati folyamat egyszerűsítését, a kisléptékű projekteket és az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazását. Ezért a programhatóságok a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozóan egyszerűsítéseket javasolnak a programra vonatkozóan, amit az Európai Bizottság is előír.

Az egyszerűsítés azt jelenti, hogy jelentősen csökkennek az adminisztratív terhek mind a kedvezményezettek, mind a kifizetés előtti adminisztratív ellenőrzéseket végző ellenőrző szervek, valamint a nyomonkövetési eljárások során az összes többi szerv számára. A tényleges költségek egyes költségkategóriák (személyi jellegű költségek, adminisztratív költségek, utazási és szállásköltségek, külső szakértők költségei, berendezések költségei) szerinti elszámolásához és azok ellenőrzéséhez szükséges bizonyítékok beszerzése a kisléptékű projektek esetében aránytalan munkamennyiség lenne. Ugyanakkor időigényes is lenne, és meghosszabbítaná a kedvezményezettek számára a visszatérítéshez szükséges időt. Ezenkívül jelentősen csökken a hibalehetőség, amely az adatok átírása és a jelentési rendszerbe való bevitele során előfordulhat.

A tagállamok ezért úgy döntöttek, hogy a program 3. Prioritásán (ISO 6.3) belül korlátozott pénzügyi volumenű projekteket (kisléptékű projekteket) támogatnak annak érdekében, hogy növeljék a láthatóságot és a bizalmat a programterületen és az azon túl élő emberek körében. Különösen az emberek közötti tevékenységeket támogató projektek pénzügyileg általában nagyon kicsik, és a projektek végrehajtási időszaka rövid. Ezért a teljes projektcikluson belül egyszerűsített adminisztratív eljárásra van szükség.

Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program célja, hogy a 3. Prioritás ISO 6.3. egyedi célkitűzés keretében kisebb intézményeket, például nem kormányzati szervezeteket, iskolákat, kkv-kat és különböző típusú egyesületeket vonzzon a programtevékenységekben való részvételre, amelyek hozzá fognak járulni a program output- és eredménymutatóihoz. Az ilyen kisléptékű projektek hozzáadott értéke a programterületen és a határ menti területeken túl is az emberek közötti kölcsönös bizalom javítása lesz. A kisléptékű projektek által vonzott intézmények a programterületen számos helyi embert kötnek össze, akik kapcsolatba lépnek egymással, együttműködnek, bizalmat építenek, és végső soron javítják a program láthatóságát. Az ilyen projektek végrehajtása során várhatóan tartós kapcsolatokat építenek ki, amelyek a jövőben nagyobb projektötleteké is fejlődhetnek.

A kisléptékű projektek esetében a program három különböző típusú egyszerűsített költségelszámolási lehetőséget dolgozott ki (amelyek három különböző projekt típusba illeszkedtek), amelyeket az 1. függelék ismertet. A tervek szerint a kisléptékű projektekre külön pályázati felhívást tesznek közzé, amely a következő három projekt típusot alkothatja:

- az intézmények együttműködési projektjei, amelyek legalább két rendezvényt foglalnak magukban
- bizalomépítő projektek nagy nyilvános eseményekkel
- munkavállalói csereprojektek.

Az egyszerűsített pályázati eljárást, a projektjelentést és a költség-visszatérítést kizárólag az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alapján fogják követni.

Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország program nem irányozza elő a kisprojektek támogatását a közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének (10) bekezdésében és az Interreg-rendelet 25. cikkében meghatározott kisprojekt-alap keretében.

7. VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

7.1. Programhatóságok

Hivatkozás: a 17. cikk (6) bekezdésének a) pontja

24. táblázat: Programhatóságok

Programhatóságok	Az intézmény neve	A kapcsolattartó neve	Pozíció	E-mail cím
Irányító hatóság	Kohéziós és Regionális Fejlesztési Minisztérium Interreg és Pénzügyi Mechanizmusok Hivatala Határon Átnyúló Programok Irányítása Részleg	Tanja Rener	A részleg vezetője	tanja.rener@gov.si
Ellenőrző hatóság	Szlovén Köztársaság Pénzügyminisztérium Költségvetési Felügyeleti Hivatal	Patricija Pergar	Igazgató	patricia.pergar@gov.si
Auditor csoport képviselői	Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, Magyarország, mint az auditor csoport tagja	Dencső Balázs	Főigazgató	balazs.dencso@eutaf.gov.hu
Az a szerv, amely számára a Bizottság kifizetéseket teljesít	Szlovén Köztársaság Regionális Fejlesztési és Vidékfejlesztési Közalapja (Szlovén Regionális Fejlesztési Alap)	Uroš Klopčič	Igazgató	uros.klopacic@srss.si

7.2. A közös titkárság felállítására vonatkozó eljárás

Hivatkozás: a 17. cikk (6) bekezdésének b) pontja

Az Irányító Hatóság a programban részt vevő tagállamokkal folytatott konzultációt követően az Interreg-rendelet 46. cikkének (2) bekezdésével összhangban létrehozza a program Közös Titkárságát (KT). A KT funkcióiban és feladataiban nem történt lényeges változás a 2014–2020-as időszakhoz képest.

A KT 5 teljes munkaidős alkalmazottból áll, beleértve a KT vezetőjét is. 4 tag, köztük a KT vezetője a Mariborban, Szlovénia a Kohéziós és Regionális Fejlesztési Minisztérium hivatali struktúrájában van állományban. A fogadó szervezeten belül megtartják a strukturális és végrehajtási intézkedéseket. A Széchenyi Programiroda két rész munkaidős (egy teljes munkaidős egyenértékű) munkatársat fog alkalmazni Információs Pontként Magyarországon (Zalaegerszegen és Szombathelyen), akiknek fő feladata ugyanaz lesz, mint a többi KT tagé, azaz információnyújtás és tanácsadás a potenciális pályázóknak (a pályázati szakaszban), valamint a végrehajtás alatt álló projektekkel kapcsolatos programirányítási feladatok ellátása (a végrehajtási szakaszban). Biztosítani kell a KT sikeres munkájának folytatását, valamint a zökkenőmentes átmenetet, az intézményi stabilitást (a személyzeti fluktuáció elkerülését) és a KT-nak a 2021-2027-es kohéziós politikáról szóló jogszabályokban meghatározott funkciókhoz és feladatokhoz való szükséges kiigazítását. A KT továbbra is segíti az IH-t és a monitoring bizottságot feladataik ellátásában, és biztosítja, hogy a program valamennyi operatív végrehajtási feladata - beleértve a projektfejlesztés és a projektkiválasztási folyamat koordinálását - teljesüljön.

A programhatóságok pénzgazdálkodásának részletes szabályait Egyetértési Megállapodásban fektetik majd le.

7.3. Felelősségmegosztás a részt vevő tagállamok, és adott esetben a harmadik vagy partnerországok és a tot-ok között, az irányító hatóság vagy a bizottság által elrendelt pénzügyi korrekciók esetén

Hivatkozás: a 17. cikk (6) bekezdésének c) pontja

A tagállamok közötti pénzügyi korrekciókat eredményező szabálytalanságokkal és a kötelezettségek kijelölésével kapcsolatos intézkedések a 2014-2020-as programozási időszak már megállapított elveit követik.

A tagállamok azon felelősségének sérelme nélkül, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 69. cikkének (2) bekezdése szerint megtesznek minden szükséges intézkedést a szabálytalanságok megelőzésére, feltárására és kijavítására, valamint a szabálytalanságokról - beleértve a csalást is - való jelentéstételre, az Interreg-rendelet 52. cikkének (1) bekezdésével összhangban az IH biztosítja, hogy a szabálytalanság következtében kifizetett ERFA-összegeket a vezető partnertől (VP) behajtják. A projektpartnerek (PP-k) ezt követően visszafizetik az VP-nek a jogosulatlanul kifizetett ERFA-összegeket.

Az Interreg-rendelet 52. cikkének (2) bekezdésével összhangban az IH nem téríti vissza a jogosulatlanul kifizetett összeget, ha az nem haladja meg az adott számviteli évben egy műveletnek kifizetett 250 EUR ERFA-összeget (a kamatok nélkül).

Ha az VP-nek nem sikerül elérnie, hogy a PP visszafizesse az ERFA-t, vagy ha az IH-nak nem sikerül elérnie, hogy az VP visszafizesse az ERFA-t, az a tagállam, amelynek területén az érintett VP vagy PP található (ETT esetében ott, ahol bejegyezték), az Interreg-rendelet 52. cikkének (3) bekezdésével összhangban visszafizeti az IH-nak az adott partner számára jogosulatlanul kifizetett ERFA-összegeket. A pénzügyi felelősségről szóló végső döntést a Monitoring Bizottság hozza meg eseti alapon. Az IH felelős a visszafizetett ERFA-összegek visszatérítéséért az Unió általános költségvetésébe, az alábbiakban meghatározott, a részt vevő tagállamok közötti felelősségmegosztásnak megfelelően. Az IH akkor fizeti vissza a pénzeszközöket az Uniónak, amikor az ERFA-összegeket behajtották az LP/PP/tagállamtól.

Amennyiben az IH viseli a visszafizetési eljárás jogi költségeit - amelyet az érintett tagállammal folytatott konzultációt követően és azzal közös megegyezéssel kezdeményeztek - még akkor is, ha az eljárás sikertelen, az említett eljárásért felelős VP-t vagy PP-t adó tagállam megtéríti azt neki.

Mivel a tagállamok teljes felelősséggel tartoznak a területükön található VP-knek vagy PP-knek nyújtott ERFA-támogatásért, gondoskodnak arról, hogy a szükséges pénzügyi korrekciókat biztosítsák, és törekednek a területükön található kedvezményezett által okozott szabálytalanság miatt elvesztett összegek behajtására. A tagállamok adott esetben késedelmi kamatot is felszámíthatnak a késedelmes kifizetések után.

Az Interreg-rendelet 52. cikkének (4) bekezdésével összhangban, miután a tagállam visszafizette az IH-nak a partner részére jogosulatlanul kifizetett ERFA-összegeket, nemzeti joga szerint folytathatja vagy megindíthatja a behajtási eljárást a partner ellen. A tagállamnak nem kell jelentenie ezt a visszafizetési eljárást sem az IH-nak, sem az Európai Bizottságnak.

Amennyiben a tagállam az Interreg-rendelet 52. cikkének (5) bekezdésével összhangban nem térítette vissza az IH-nak a partnernek jogosulatlanul kifizetett ERFA-összegeket, az említett összegekre az Európai Bizottság visszafizetési felszólítást ad ki, amelyet lehetőség szerint a tagállamnak történő ellentételezéssel kell végrehajtani. Az ilyen behajtás nem minősül pénzügyi korrekciónak, és nem csökkentheti az ERFA-ból az adott Interreg programhoz nyújtott támogatást. Az ellentételezés az ugyanazon Interreg programhoz kapcsolódó későbbi kifizetésekre vonatkozik. Ebben az esetben az IH kétoldalú megbeszéléseket kezd a vétkes érintett tagállammal annak érdekében, hogy közös megoldást találjanak arra vonatkozóan, hogy hogyan és honnan lehet ellentételezni a Bizottság által levont összeget.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 69. cikkének (12) bekezdésében foglaltak szerint a tagállamok a jelentendő szabálytalansági esetek meghatározására vonatkozó kritériumoknak, a szolgáltatandó adatoknak és a jelentéstételnek a közös rendelkezésekről szóló rendelet XVII. mellékletében meghatározott formátumának megfelelően jelentést tesznek a szabálytalanságokról. A szabálytalanságokat annak a tagállamnak kell jelentenie, amelyben a szabálytalan kiadásokat a VP/PP a projekt végrehajtása során felmerült és kifizetésre kerültek. A jelentést tevő tagállam egyidejűleg tájékoztatja a program IH-ját és az Ellenőrző Hatóságot (EH).

Az Interreg Program ERFA-finanszírozásának felhasználásával kapcsolatban a tagállamok az alábbiak szerint viselik a felelősséget:

- Minden tagállam felelősséggel tartozik a területén található VP-k és PP-k által okozott szabálytalanságok esetleges pénzügyi következményeiért,
- Rendszerszintű szabálytalanság vagy pénzügyi korrekció esetén (amelyről a programhatóságok a tagállamokkal vagy az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően döntenek) a tagállamok viselik a pénzügyi következményeket az adott tagállam területén feltárt szabálytalanság arányában,
- Olyan rendszerszintű szabálytalanság vagy programszintű pénzügyi korrekció esetén, amely nem köthető egy adott tagállamhoz, a felelősséget a tagállamok együttesen, egyenlő arányban (50:50) viselik.

A fent leírt felelősségi elvek az Interreg-rendelet 27. cikkével összhangban kiszámított technikai segítségnyújtás (TS) pénzügyi korrekcióira is vonatkoznak, mivel az ilyen korrekciók a projektekkel kapcsolatos szabálytalanságok (akár rendszerszintűek, akár nem) közvetlen következményei lennének, ha nem lehetne újra felhasználni őket. Az IH folyamatosan tájékoztatja a tagállamokat minden szabálytalanságról és annak a technikai segítségnyújtásra gyakorolt hatásáról. A programozási időszak végén az IH egyeztetést végez annak ellenőrzésére, hogy fennmaradt-e a technikai segítségnyújtás költségvetését érintő szabálytalanságok egyenlege. Amennyiben fennmarad egyenleg van, az IH tájékoztatja az érintett tagállamot/tagállamokat, és felkéri őket a megfelelő ERFA-összeg visszafizetésére.

8. AZ EGYSÉGGKÖLTSÉGEK, AZ EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY ÉS A SZÁZALÉKOS ÁTALÁNY ALKALMAZÁSA, VALAMINT KÖLTSÉGFÜGGETLEN FINANSZÍROZÁS

Hivatkozás: Az (EU) 2021/1060 rendelet (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) 94. és 95. cikke

25. táblázat: Az egységköltések, az egyösszegű átalány és a százalékos átalány alkalmazása, valamint költségfüggetlen finanszírozás

A CPR 94. és 95. cikkének tervezett alkalmazása	IGEN	NEM
A program keretében az elfogadásától kezdve elsődlegesen egységköltések, egyösszegű átalány és százalékos átalány alapján térítik meg az uniós hozzájárulást, a CPR 94. cikke szerint (igen válasz esetén, kérjük, töltsse ki az 1. függelék)	☒	☐
A program keretében az elfogadásától kezdve költségfüggetlen finanszírozás alapján térítik meg az uniós hozzájárulást, a CPR 95. cikke szerint (igen válasz esetén, kérjük, töltsse ki a 2. függelék)	☐	☒

1. FÜGGELÉK: Uniós hozzájárulás az egységköltségek, összegű átalány és százalékos átalány alapján

(Az (EU) 2021/1060 rendelet (CPR) 94. cikke)

A. A fő elemek összefoglalása elements

Prioritás	Alap	Egyedi célkitűzések	Régiókategória	A teljes pénzügyi allokáció azon tervezett százalékos aránya a prioritáson belül, amelyre az egyszerűsített költségelszámolási módszert fogják alkalmazni	Térítendő művelet típus (ok)	Meg térítésre jogosító mutató	A megtérítésre jogosító mutató mértékegysége	Az egyszerűsített költségelszámolási módszer típusa (egységköltségek, összegű átalány vagy százalékos átalány esetében)
					Kód (1)	Kód (2)	Leírás	
3. Együttműködő határregió	ERFA	ISO6.3	33. Egyéb megközelítések - Nincs területi célzottság	8,51	171	RCO 115	Lezárt rendezvény	Egységköltség - A rendezvény résztvevői
3. Együttműködő határregió	ERFA	ISO6.3	33. Egyéb megközelítések - Nincs területi célzottság	5,91	171	RCO 115	Lezárt rendezvények	Egységű átalány - 2 rendezvény
3. Együttműködő határregió	ERFA	ISO6.3	33. Egyéb megközelítések - Nincs területi célzottság	2,36	171	RCO 115	1 Teljes munkaidős egyenérték (FTE) reprojektei	Egységű átalány - 1 éves csere

(1) Ez a kód a CPR I. mellékletében található 1. táblázatban található beavatkozási terület dimenziójának kódjára vonatkozik.

(2) Ez a kód, adott esetben, a közös mutatóra vonatkozik.

B. Részletes információk művelettípusok szerint

Művelettípus rövid címe (1)	I. típus – egységkötségeken alapuló együttműködési projekt
Az irányító hatóság külső vállalkozástól kapott támogatást az alábbi egyszerűsített költségek meghatározásához	
A külső vállalkozás neve	
<p>1. A művelettípus leírása, beleértve a végrehajtás ütemezését(1)</p>	<p>A kiszámított egységkötség alkalmazására csak olyan kisléptékű projektek esetében kerül sor, amelyeket kizárólag az ISO1-SO 6.3 specifikus célkitűzés alatt hajtanak végre. Az ilyen kisléptékű projektek emberek közötti tevékenységek fokozására irányuló konkrét cél elérését szolgálják.</p> <p>Külön nyílt pályázati felhívást, rendszeres benyújtási határidőkkel 2022 végén vagy 2023 elején lehetne közzétenni. Ugyanaz a felhívás vonatkozna a meghatározott mindhárom művelettípusra. A lehetséges kedvezményezettek közé a kisebb intézmények, például nem kormányzati szervezetek, iskolák, kkv-k és különböző típusú egyesületek tartoznak.</p> <p>A projekt legfeljebb egy éves időtartamú, és olyan eseményeket támogat, amelyek kölcsönösen erősítik a bizalmat, és lehetővé teszik vagy javítják az intézmények és a célcsoportok együttműködését. Projektenként legalább két rendezvényre (tagállamonként egy-egy, egyenként legalább 4 óra időtartamú), és rendezvényenként legalább 25 résztvevőre van szükség. Ilyen rendezvények a workshop-ok, a konferenciák, a szemináriumok és képzések.</p> <p>Az egységkötség tartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása során felmerülő valamennyi költséget (személyi jellegű költségek, irodai és igazgatási költségek, utazási és szállásköltségek, fordítási/tolmácsolási költségek, helyszín (terem, felszerelés), a rendezvény moderálása és étkeztetés).</p>
2. Egyedi célkitűzés	3. Prioritási tengely, ISO1 (SO6.3)
3. Megtérítésre jogosító mutató (2)	Lezárult rendezvény
4. A megtérítésre jogosító mutató mértékegysége	Résztevő
5. Egységkötségek, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány	Egységkötségek
6. Az egyszerűsített költségelszámolás mértékegységben vagy (százalékos átalány esetén) százalékban kifejezett összege	125,00 EUR
7. Egységkötség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány útján megtérített költségkategóriák	Az egységkötség tartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása során felmerülő valamennyi költséget (személyi jellegű költségek, irodai és igazgatási költségek, utazási és szállásköltségek, fordítási/tolmácsolási költségek, helyszín (terem, felszerelés), a rendezvény moderálása és étkeztetés). Lásd az I. módszertan leírását (C.3. pont) alább.
8. Az említett költségkategóriák a műveletre elszámolható összes kiadást lefedik? (IGEN/NEM)	Igen
9. Korrekciós módszer (3)	A meghatározott összegek a projektek társfinanszírozását jelentik mindkét tagállam partnerei számára, (későbbi) kiigazítások nélkül.

10. A létrehozott egység elérésének ellenőrzése

- ismertesse, hogy milyen dokumentummal (dokumentumokkal)/rendszerrel fogják ellenőrizni a létrehozott egység elérését
- ismertesse, hogy ki és mit fog ellenőrizni a hitelesítések során
- ismertesse, hogy milyen rendelkezéseket fognak alkalmazni a releváns adatok/dokumentumok gyűjtésére és tárolására

a) A kötelező dokumentumok a következők:

- Aláírt támogatási szerződés
- A résztvevők listája, valamint az egyes lezárult rendezvényről szóló jelentés, amelyben egyértelműen be kell mutatni a rendezvény lebonyolítását (írott formában és képekkel, azt hogy hol és mikor került sor az eseményre; ki vett részt, és mit prezentáltak, kínáltak és osztottak meg a résztvevőkkel, és milyen módon).

b) az IH/KT az a) pontban felsorolt dokumentumok alapján elvégzi a költségek visszatérítéséhez szükséges hitelesítéseket, meghatározza a támogatás feltételeit (aláírt támogatási szerződés), beleértve a rendezvény végrehajtására és a jelentéstételre vonatkozó valamennyi feltételt (a rendezvény megtörténtének igazolása: a résztvevők listája és a záróbeszámoló, amely információkat tartalmaz a lezárult rendezvényről, beleértve annak időpontját, helyszínét, a meghívót, fényképeket és az időtartamot).

A kifizetés a rendezvények résztvevőinek számától függ.

c) az eredeti dokumentumokat a projektpartnerek (kedvezményezettek) őrzik meg, és helyszíni látogatások és pénzügyi ellenőrzések esetén rendelkezésre bocsátják. A releváns adatokat/dokumentumokat a kedvezményezettek gyűjtik össze és töltik fel a Jems monitoringrendszerbe a jelentéstétel során.

11. A kívánttal ellentétes hatást kiváltó ösztönzők, a problémák mérséklésének eszközei (4), valamint a kockázat becsült mértéke (magas/közepes/alacsony)

Az egyszerűsített költségopciókat alkalmazó projektek végrehajtásából eredő kockázat szintje a tényleges költségekhez képest alacsony. Az egységköltség összegének meghatározásakor a tervezett események végrehajtása során felmerülő valamennyi szokásos költség figyelembe vételére sor került. Ezért probléma mérséklő intézkedések nem tervezettek.

12. A Bizottság által ezen az alapon várhatóan megtérítendő teljes összeg (nemzeti és uniós)

Az I. típusú projektek teljes visszatérítendő összege körülbelül 225.000,00 EUR (180.000,00 EUR ERFA (80 %) és 45.000,00 EUR nemzeti hozzájárulás (20 %)).

B. Részletes információk művelettípusok szerint

Művelettípus rövid címe (1)	II. típus – Egyösszegű átalány alapú, kölcsönös bizalomépítő projektek
Az irányító hatóság külső vállalkozástól kapott támogatást az alábbi egyszerűsített költségek meghatározásához	
A külső vállalkozás neve	
1. A művelettípus leírása, beleértve a végrehajtás ütemezését (1)	<p>A kiszámított egyösszegű átalány alkalmazására csak olyan kisléptékű projektek esetében kerül sor, amelyeket kizárólag az ISO1 specifikus célkitűzés keretében hajtanak végre (SO6.3). Az ilyen kisléptékű projektek emberek közötti tevékenységek fokozására irányuló konkrét cél elérését szolgálják.</p> <p>Külön nyílt pályázati felhívást, rendszeres benyújtási határidőkkel 2022 végén vagy 2023 elején lehetne közzétenni. Ugyanaz a felhívás vonatkozna a meghatározott mindhárom művelettípusra. A lehetséges kedvezményezettek közé a kisebb intézmények, például nem kormányzati szervezetek, iskolák, kkv-k és különböző típusú egyesületek tartoznak.</p> <p>A projekt legfeljebb egy éves időtartamú, és olyan nyilvános rendezvényeket támogat, amelyek kölcsönösen erősítik a bizalmat. Tagállamonként két egynapos rendezvényre van szükség. Olyan, bárki számára nyitott eseményekről van szó, amelyeken mintegy 200 fő vesz részt; például koncertek és piacok/vásárok.</p> <p>A javasolt egyösszegű átalánytartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása szakaszában felmerülő valamennyi költséget (személyi jellegű költségek, irodai és igazgatási költségek, utazási és szállásköltségek, fordítási/tolmácsolási költségek, helyszín (terem, felszerelés), a rendezvény moderálása).</p>
2. Egyedi célkitűzés	3. Prioritási tengely, ISO1 (SO 6.3)
3. Megtérítésre jogosító mutató (2)	Lezárult rendezvények
4. A megtérítésre jogosító mutató mértékegysége	2 rendezvény
5. Egységköltségek, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány	Egyösszegű átalány
6. Az egyszerűsített költségelszámolás mértékegységben vagy (százalékos átalány esetén) százalékban kifejezett összege	31 250,00 EUR
7. Egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány útján megtérített költségkategóriák	A javasolt egyösszegű átalány tartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása szakaszában felmerülő valamennyi költséget (személyi jellegű költségek, irodai és igazgatási költségek, utazási és szállásköltségek, fordítási/tolmácsolási költségek, helyszín (terem, felszerelés), a rendezvény moderálása). Lásd a II. módszertan leírását (C.3. pont) alább.
8. Az említett költségkategóriák a műveletre elszámolható összes kiadást lefedik? (IGEN/NEM)	Igen
9. Korrekciós módszere r(3)	A meghatározott összegek a projektek társfinanszírozását jelentik mindkét tagállam partnerei számára, (későbbi) kiigazítások nélkül.

10. A létrehozott egység elérésének ellenőrzése

- ismertesse, hogy milyen dokumentummal (dokumentumokkal)/rendszerrel fogják ellenőrizni a létrehozott egység elérését
- ismertesse, hogy ki és mit fog ellenőrizni a hitelesítések során
- ismertesse, hogy milyen rendelkezéseket fognak alkalmazni a releváns adatok/dokumentumok gyűjtésére és tárolására

a) A kötelező dokumentumok a következők:

- Aláírt támogatási szerződés
- A szolgáltatók listája (kulturális esemény esetén a programszolgáltatók listája; piac/vásár esetén az áruk és/vagy szolgáltatások szállítóinak és/vagy szolgáltatóinak listája), valamint az egyes lezárult eseményekről szóló jelentés, amelyben egyértelműen be kell mutatni az esemény lebonyolítását (írott formában és képekkel, azt hogy hol és mikor került sor az eseményre; ki vett részt, és mit prezentáltak, kínáltak és osztottak meg a résztvevőkkel, és milyen módon).

b) az IH/KT az a) pontban felsorolt dokumentumok alapján elvégzi a költségek visszatérítéséhez szükséges hitelesítéseket, meghatározza a támogatás feltételeit (aláírt támogatási szerződés), beleértve a rendezvény végrehajtására és jelentéstételre vonatkozó valamennyi feltételt (a rendezvény megtörténtének igazolása: a szolgáltatók listája és a záróbeszámoló, amely információkat tartalmaz a lezárult eseményről, beleértve annak dátumát, helyszínét, a meghívót a programmal együtt, fényképeket és az időtartamot).

A projekt megvalósítása a teljes kifizetés elindításának kulcsa (az utolsó esemény végrehajtását követően). Az ellenőrzés során tehát annak megállapítására kerül sor, hogy az eseményeket teljes mértékben végrehajtották-e, és a kimenetek/eredmények a programhatóságok által meghatározott feltételeknek megfelelően valósultak-e meg (az outputokat/eredményeket megfelelő módon kell dokumentálni).

c) az eredeti dokumentumokat a projektpartnerek (kedvezményezettek) őrzik meg, és azokat helyszíni látogatások és/vagy auditellenőrzések esetén rendelkezésre bocsátják. A releváns adatokat/dokumentumokat a kedvezményezettek gyűjtik össze, és a jelentéstétel során feltöltik a Jems monitoringrendszerbe.

11. A kívánttal ellentétes hatást kiváltó ösztönzők, a problémák mérséklésének eszközei (4), valamint a kockázat becsült mértéke (magas/közepes/alacsony)

Az egyszerűsített költségopciókat alkalmazó projektek végrehajtásából eredő kockázat szintje a tényleges költségekhez képest alacsony. Az egyösszegű átalány meghatározásakor a tervezett események végrehajtása során felmerülő valamennyi szokásos költséget figyelembe vették. Ezért probléma mérséklő intézkedések nem tervezettek.

12. A Bizottság által ezen az ennek alapon várhatóan megtérítendő teljes összeg (nemzeti és uniós)

A II. típusú projektek teljes visszatérítendő összege körülbelül 156.250,00 EUR (125.000,00 EUR ERFA (80 %) és 31.250,00 EUR nemzeti hozzájárulás (20 %).

B. Részletes információk művelettypusok szerint

Művelettypus rövid címe (1)	III. típus – egyösszegű átalányon alapuló csereprojektek
<p>Az irányító hatóság külső vállalkozástól kapott támogatást az alábbi egyszerűsített költségek meghatározásához</p>	
<p>A külső vállalkozás neve</p>	
<p>1. A művelettypus leírása, beleértve a végrehajtás ütemezését (1)</p>	<p>A kiszámított egyösszegű átalány alkalmazására csak olyan kisléptékű projektek esetében kerül sor, amelyeket kizárólag az ISO1 specifikus célkitűzés keretében hajtanak végre (SO6.3). Az ilyen kisléptékű projektek emberek közötti tevékenységek fokozására irányuló konkrét cél elérését szolgálják.</p> <p>Külön nyílt pályázati felhívást, rendszeres benyújtási határidőkkel 2022 végén vagy 2023 elején lehetne közzétenni. Ugyanaz a felhívás vonatkozna a meghatározott mindhárom művelettypusra. A kedvezményezettek a programterület intézményeit képviselik, a költségvetési felhasználókat (azaz állami szervek és önkormányzati helyi közösségek, közhivatalok, közalapítványok, közintézmények, egyéb közjogi szervezetek, amelyek az állami költségvetés vagy a helyi közösségi költségvetés közvetett felhasználói), egyesületeket és kisebb intézményeket jelentenek.</p> <p>A projektek legfeljebb 1 éves időtartamúak, támogatják az együttműködést az oktatás és a munkaerőpiac területén (hangsúlyozva a nyelvoktatást) a kölcsönös bizalom kiépítése, valamint az intézmények és a célcsoportok közötti fontos együttműködés lehetővé tétele vagy javítása érdekében.</p> <p>Az egy év időtartamú projekten belül egy alkalmazott teljes munkaidőben dolgozik a fogadó országban, a másik projektpartner egyik telephelyén. A projekt például úgy is megvalósítható, hogy összesen két személyt (egy, vagy mindkét tagállamból) foglalkoztatnak egy projekten belül 6-6 hónapon keresztül (vagy bármely más kombinációban, ami 1 fő/1 évnél felel meg).</p> <p>A csereprojekt esetében javasolt egyösszegű átalány tartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása során felmerülő költségeket (személyi jellegű, illetve irodai és igazgatási költségek).</p>
<p>2. Egyedi célkitűzés</p>	<p>3. Prioritási tengely, ISO1 (SO6.3)</p>
<p>3. Megtérítésre jogosító mutató (2)</p>	<p>1 Teljes munkaidős egyenérték (FTE)</p>
<p>4. A megtérítésre jogosító mutató mértékegysége</p>	<p>Végrehajtott projekt</p>
<p>5. Egységköltségek, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány</p>	<p>Egyösszegű átalány</p>
<p>6. Az egyszerűsített költségelszámolás mértékegységben vagy (százalékos átalány esetén) százalékban kifejezett összege</p>	<p>31.250,00 EUR</p>
<p>7. Egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány útján megtérített költségkategóriák</p>	<p>A csereprojekt esetében javasolt egyösszegű átalány tartalmazza a projekt előkészítése és végrehajtása során felmerülő költségeket (személyi jellegű, valamint irodai és igazgatási költségek). Lásd a III. módszertan leírását (C.3. pont) alább.</p>

8. Az említett költségkategoríák a műveletre jutó elszámolható összes kiadást lefedik? (IGEN/NEM)	Igen
9. Korrekciós módszer (3)	A meghatározott összegek a projektek társfinanszírozását jelentik mindkét tagállam partnerei számára, (későbbi) kiigazítások nélkül.
10. A létrehozott egység elérésének ellenőrzése – ismertesse, hogy milyen dokumentumok (dokumentumokkal)/rendszerrel fogják ellenőrizni a létrehozott egység elését – ismertesse, hogy ki és mit fog ellenőrizni a hitelesítések során – ismertesse, hogy milyen rendelkezéseket fognak alkalmazni a releváns adatok/dokumentumok gyűjtésére és tárolására	a) A kötelező dokumentumok a következők: - Aláírt támogatási szerződés - Aláírt munkaszerződés vagy más olyan releváns jogi aktus, amelylyel a munkavállalót a projekthez rendelik, és amelyben egyértelműen meghatározzák a feladatait. A munkaszerződés a kedvezményezett és a munkavállaló között jön létre. - A projekt időtartamának végén kötelező zárójelentést készíteni. A jelentést a fogadó kedvezményezett felelős személyének jóvá kell hagynia, és egyértelműen ki kell mutatnia, hogy a csere időtartama 1 teljes év volt (1 teljes munkaidős egyenérték), valamint leírni a munkavállaló által végrehajtott feladatokat, valamint annak helyszíneit. b) a projekt értékének visszatérítésére az a) pontban szereplő valamennyi dokumentum ellenőrzése után kerül sor. Alapvető fontosságú bizonyosságot szerezni arról, hogy a jelentett outputok/eredmények valóságosak. Az ellenőrzés során tehát annak megállapítására kerül sor, hogy a projektet teljes mértékben végrehajtották-e, és az outputok/eredmények a programhatóságok által meghatározott feltételeknek megfelelően valósultak-e meg (az outputokat/eredményeket megfelelő módon kell dokumentálni). A kedvezményezett által a megvalósított outputokkal/eredményekkel kapcsolatos tényleges költségek ellenőrzésére a Program részéről nem történik ellenőrzés. Az ellenőrzést az IH/KT végzi; akik a kedvezményezettek által megőrzött eredeti dokumentációt tekintik át. c) az eredeti dokumentumokat a projektpartnerek (kedvezményezettek) őrzik meg, és azokat helyszíni látogatások és/vagy auditok esetén rendelkezésre bocsátják. A releváns adatokat/dokumentumokat a kedvezményezettek gyűjtik össze, és a jelentéstétel folyamata során töltik fel a Jems monitoringrendszerbe.
11. A kívánttal ellentétes hatást kiváltó ösztönzők, a problémák mérséklésének eszközei (4) (4), valamint a kockázat becsült mértéke (magas/közepes/alacsony)	Az egyszerűsített költségopciókat alkalmazó projektek végrehajtásából eredő kockázat szintje a tényleges költségekhez képest alacsony. Az egyösszegű átalány meghatározásakor a tervezett esemény végrehajtása során felmerülő valamennyi szokásos költség figyelembe vételére sor került. Ezért probléma mérséklő intézkedések nem tervezettek.
12. A Bizottság által ezen az alapon várhatóan megtérítendő teljes összeg (nemzeti és uniós)	A III. típusú projektek teljes visszatérítendő összege körülbelül 62.500,00 EUR (50.000,00 EUR ERFA (80 %) és 12.500,00 EUR nemzeti hozzájárulás (20 %).

C. Az egységköltések, összegű átalány vagy százalékos átalány kiszámítása

1. Az egységköltések, összegű átalányok és százalékos átalányok kiszámításához használt adatforrások (ki állította elő, gyűjtötte össze és rögzítette az adatokat; hol tárolják az adatokat; határnapok; validálás stb.).

A 2021–2027-es programozási időszakban javasolt egyszerűsített költségopciók (egységköltés, összegű átalány) kialakítására szolgáló módszertan elkészítéséhez használt múltbeli adatok kigyűjtésére a 2014–2020-as program elektronikus monitoringrendszeréből (eMS) számlák szintjén (már validált költségek) került sor. Az információgyűjtés zárónapja 2021. augusztus 31. volt.

Az eMS-ben szereplő adatokat a partnerek/projektek előrehaladásáról szóló jelentések tárolják. A teljesség érdekében sor került az egyes számlák gondos ellenőrzésére, ami biztosította azt is, hogy azok a célok elérése szempontjából megfelelő minőséget képviselnek. A 2014–2020-as program irányítási és ellenőrzési rendszerével, valamint a 2014-2020-as CPR és Interreg-rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban a kiadásokat az Igazoló Hatóság és az IH/KT részére való benyújtást megelőzően az Első Szintű Ellenőrzés (FLC) által végzett hitelesítések eredményeképpen elszámolható kiadásként igazolták és validálták. Összesen 11 projekt (24-ből) adatainak figyelembe vételére került sor, amelyek közül 8 lezárult, 3 esetben pedig csak az utolsó projekt előrehaladási jelentés hiányzott.

A bérszámításhoz a következő adatokat használták:

Szlovénia: a szuperbruttó bér, ami megfelel a bruttó fizetés (a Szlovén Köztársaság Statisztikai Hivatalának 2021. augusztusi adataiból származó havi bruttó kereset átlaga Szlovéniában, 1 900,43 EUR összegben), és a munkáltató által fizetett, a bruttó fizetés 16,1%-át kitevő járulékok, valamint a szabadság idejére járó bér (2021-ben: 1 024,24 EUR) összegének.

Magyarország: a szuperbruttó bér, ami megfelel a bruttó fizetés (a Központi Statisztikai Hivatal 2021. augusztusi havi adatai szerinti bruttó átlagkereset 426 500,00 HUF összegben), a béren felüli juttatás 690 000,00 HUF (nyugdíjpénztári hozzájárulás; egészségbiztosítási pénztár; vendéglátás, szállás- és szabadidős alszámlák), valamint mozgó bérként 1 havi bruttó átlagkereset együttes összegének, a munkáltató által fizetett 17,0%-os hozzájárulással együtt; az alkalmazott átváltási árfolyam 1,00 EUR = 360,00 HUF volt.

Az átlagos szuperbruttó fizetés 1.990,13 EUR havonta.

2. Kérjük, ismertesse, hogy a 94. cikk (2) bekezdésén alapuló javasolt módszer és számítás miért megfelelő a művelet típus esetén.

A javasolt egységköltések és összegű átalányok összhangban vannak a 94. cikkel, és az elszámolható költségek bizonyos, előzetesen egyértelműen meghatározott kategóriáit fedik le.

A javasolt 3 kisléptékű projekt típus egységköltései és összegű átalányai összegére vonatkozó javaslat kidolgozására megbízható statisztikai adatokon, hitelesített múltbeli adatokon, egyéb objektív információkon és szakértői véleményeken alapuló tisztességes, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer alapján került sor.

Ezen túlmenően az Ellenőrző Hatóság is pozitívnak értékelte ezeket a számításokat és megerősítette azokat.

3. Ismertesse, hogyan végezték el a számításokat, ideértve különös tekintettel a minőséget vagy a mennyiségeket érintő feltevésekre. E melléklethez adott esetben statisztikai bizonyítékokat és referenciaértékeket kell felhasználni és kérelem alapján rendelkezésre kell bocsátani a Bizottság által használható formátumban.

I. típusú projektek (egységköltéseken alapuló együttműködési projektek)

Az ilyen típusú rendezvények célja workshop-ok, konferenciák, szemináriumok és képzések lebonyolítása. A mértékegységenkénti összeg (résztevőnkénti egységköltés) kiszámításához projektenként legalább két (tagállamonként legalább egy, egyenként legalább 4 óra hosszú) rendezvényre, és rendezvényenként legalább 25, a két tagállamot képviselő résztvevőre van szükség.

- a) Az előkészítési költségek összegű átalánya fedezi a projekt előkészítéséhez szükséges összes kiadást a pályázat benyújtásának időpontjáig.

A 2021–2027-es időszak kisléptékű projektjei esetében a 2014–2020-as időszak normá méretű projektjeire szánt 2 000,00 EUR 500,00 EUR-ra való csökkentésére került sor. A becslések szerint ez az összeg elegendő, mivel egyszerűbb, kisebb értékű projektekről van szó. Minden projekt esetében merülnek fel pályázat előkészítéséhez kapcsolódóan költségek, függetlenül

attól, hogy azok visszaigényelhetők-e. Az alábbi költségek azonosíthatók: előkészítési, személyi jellegű (a pályázat megírása, kommunikáció és együttműködés a potenciális partnerekkel), adminisztrációs, a partnerekkel a pályázat tartalmának egyeztetések és kapcsolódó utazások költségei, a szükséges dokumentumok fordításának költségei, valamint egyes esetekben külső szolgáltatások, valamint berendezések (a pályázat megírását szolgáló IT eszközök) költségei.

Az előkészítési költségek a becslések szerint 500,00 EUR-t tesznek ki. Ezek legalább 2 találkozó releváns személyi jellegű, valamint adminisztrációs költségeit tartalmazzák.

A 2021. augusztusi 1 990,13 EUR összegű átlagbérből – feltételezve, hogy 2 fő 2 egész napos találkozón vesz részt – a személyi jellegű költségek körülbelül 393,00 EUR-t tesznek ki; 15% jut az irodai és igazgatási költségre, a fennmaradó 48,10 EUR pedig az utazási költségeket fedezi.

b) Rendezvények résztvevőnkénti egységköltségei *, melyek a moderálásra, helyszínre (terem, felszerelés) és étkeztetésre vonatkozó költségeket tartalmazzák:

Az összes rendezvény adatainak összegyűjtésére sor került (lásd e dokumentum C. fejezetének 1. pontját). Az adatgyűjtést és az elvégzett ellenőrzéseket követően az összes hiányos adat ki lett zárva (ha hiányzik a résztvevők száma, csak a fordítási költségekről számoltak be stb.). Végezetül a „nem reprezentatív” rendezvények (pl. tanulmányutak, kirándulások és utak, nem a kedvezményezettek által szervezett vásárokon tartott előadások, bizonyos konkrét tematikus rendezvények, találkozók és egyéb nem meghatározott események, a beszámolóokban jelentett, de költséget nem jelentő események) elhagyása is megtörtént. A módszertan szempontjából csak workshop-ok, konferenciák és képzések figyelembe vétele történt meg. Az események időtartama egynapos egységben lett meghatározva, és minden eseménytípus esetében átlag- és medián egységköltség-értéket kiszámítására került sor. A kiszámított érték egy résztvevő egy egynapos rendezvényen való jelenlétének költségeit fejezi ki.

Az egy résztvevőre számított átlag- és medián értékek egy egynapos workshop-on kerekítve 31,00 EUR, illetve 30,00 EUR.

Az egynapos konferencia egy résztvevőjére számított átlag- és medián érték kerekítve 34,00 EUR, illetve 27,00 EUR.

Az egynapos képzés egy résztvevőjére számított átlag- és medián érték 55,00 EUR, illetve 59,00 EUR kerekítve.

Az átlag/medián használata megfelelőnek tekinthető, mivel ez tükrözi a legjobban a program realitását és kiegyenlíti a szélsőségeket. Az egyes rendezvénytípusok számát, valamint a kiszámított átlag- és mediánértékeket figyelembe véve egy résztvevő egynapos rendezvényen való részvételi egységköltsége* 45,00 EUR (lásd az MS Excel dokumentumot).

c) a dokumentumok fordítási költsége oldalanként 20–30 EUR, a tolmácsolási költségek (szimultán, konzekutív) pedig 110,00–140,00 EUR/óra. Mivel a rendezvények kötelezően legalább 4 óra időtartamúak, a becslések szerint rendezvényenként 500,00 EUR fordítási költséggel kell számolni.

d) a projekt költségvetésében figyelembe vett további költségek a következők: személyi jellegű, irodai és igazgatási, utazási és szállásköltségek; ezek a teljes projektköltségvetés mintegy 40%-át teszik ki.

AZ EGYSÉGGKÖLTSÉG KISZÁMÍTÁSA (projekt 2 projektpartnerrel; mindkettő egy-egy, 25-25 résztvevővel tervezett rendezvényen):

a projekt költségvetésének mérete = előkészítési költségek + részvételi költségek + rendezvények száma × fordítási költségek + egyéb költségek

a projekt költségvetésének mérete = előkészítési költségek + egységköltség* × rendezvények száma × résztvevők száma + rendezvények száma × fordítási költségek + egyéb költségek

előkészítési költségek = 500,00 EUR

részvételi költségek = 45,00 EUR × 2 × 25 = 2 250,00 EUR

fordítási költségek = 2 × 500,00 EUR = 1 000,00 EUR

a projekt költségvetésének mérete = (500,00 EUR + 2 250,00 EUR + 1 000,00 EUR): 0,6 = 6 250,00 EUR

egyéb költségek = 0,4 × a projekt költségvetésének mérete = 2 500,00 EUR

A számítás során a 2 500,00 EUR figyelembe vétele egyéb költségként történt. Ez az összeg 2 partnerre oszlik (egyenként 1 250,00 EUR). A korábbi adatok alapján úgy becsülhetjük, hogy a programterületen belül 100,00 EUR fedezi a rendezvényen való részvételhez szükséges utazási költségeket. A fennmaradó 1 150,00 euró 15%-a (172,50 EUR) irodai és igazgatási költség. Az augusztusi havi bruttó átlagkeresettel számolva a körülbelül 1 000,00 euró összeg körülbelül 10 teljes munkaidős munkanapnak felel meg az egyes partnerek munkatársai számára a rendezvény előkészítésére és végrehajtására, majd az azt követő

jelentéstételre.

A 2021–2027-es programozási időszakban ezért az egy résztvevőre jutó, rendezvényenként kiszámított egységköltség a becslések szerint:

EGYSÉGGKÖLTSÉG = 6 250,00 EUR: (2×25) = 125,00 EUR

II. típus – Egyösszegű átalány alapú kölcsönös bizalomépítő projektek

A rendezvények egyösszegű átalányának kiszámításához két (tagállamonként egy-egy, egyenként legalább 4 óra időtartamú) rendezvényre van szükség. Olyan, bárki számára nyitott rendezvények sorolhatók ide, amelyeken mintegy 200 fő vesz részt rendezvényenként; mint például koncertek és piacok/vásárok.

- a) az előkészítési költségek becsült összege 500,00 EUR, ugyanazon módszertan alkalmazásával, mint az I. típusú projektek esetében.
- b) egyösszegű átalány* egy rendezvény során igénybe vett moderálásra és helyszínre (terem, berendezés) vonatkozóan: A számított egységköltség* résztvevőnként, rendezvényenként, naponta 45,00 EUR volt.

Mivel bárki számára nyitott rendezvényekről van szó a jelen esetben, az a döntés született, hogy az ilyen eseményeken becsülhetően 200 fő részt vesz, így a javasolt egyösszegű átalány* becsült összege egynapos rendezvényre vonatkozóan 9 000,00 EUR.

- c) a projekt költségvetésének meghatározása során figyelembe vett további lehetséges költségek a következők: személyi jellegű, irodai és igazgatási, utazási és szállásköltségek, fordítási és külső szakértői költségek; ezek a teljes projektköltségvetés mintegy 40%-át teszik ki.

RENDEZVÉNYEK EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNYÁNAK KISZÁMÍTÁSA (projekt 2 projektpartnerrel; mindkét partner egy-egy rendezvényen):

a projekt költségvetésének mérete = előkészítési költségek + egyösszegű átalány* × rendezvények száma + egyéb költségek

a projekt költségvetésének mérete = (500,00 EUR + 9 000,00 EUR × 2): 0,6 = 30 833,33 EUR

egyéb költségek = 0,4 × projektméret = 12 333,33 EUR

A 2021 és 2027 közötti programozási időszakra vonatkozóan a 2 eseményt tartalmazó, projektenként kiszámított egyösszegű átalány kerekítve 31 250,00 EUR, ami a program által a kisléptékű projektek esetében meghatározott költségvetési korlát:

RENDEZVÉNYEK EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNYA = 31 250,00 EUR

A számításból látható, hogy az egyéb költségek fedezésére 12 750,00 eurót javasolunk. Ez az összeg 2 partnerre oszlik (egyenként 6 375,00 EUR), amely fedezi a dokumentumok fordítási költségeit (20,00–30,00 EUR oldalanként), a tolmácsolási költségek (szimultán, konsekutív) pedig 110,00–140,00 EUR/óra. Mivel az egyes rendezvények hosszát legalább 4 órában határoztuk meg, rendezvényenként mintegy 500,00 EUR fordítási költséget használunk. Az augusztusi havi bruttó átlagkeresettel számolva az 1 000,00 EUR körülbelül 10 teljes munkaidős munkanapnak felel meg, amelyek az egyes partnerek munkatársai számára áll rendelkezésre a rendezvény előkészítésére és lebonyolítására, majd azt követő jelentéstételre. 15% az irodai és igazgatási költség (150,00 EUR). Partnerenként mintegy 4.725,00 EUR marad utazási költségekre és a külső szakértők költségeire (kulturális rendezvények esetében a szolgáltatók számára; piac/vásár esetén az áruszállítók és/vagy szolgáltatók számára, cikkek, fotósok, a rendezvény biztonsági szolgálatának és egyéb költségekre).

III. típus – Munkavállalók egyösszegű átalány alapú csereprojektjei

A mértékegységenkénti összeg (egyösszegű átalány) kiszámításához 1 fő egy évre (vagy 2 fő 6 hónapra) szóló cseréje szükséges, amely lehetővé teszi számára a teljes munkaidős foglalkoztatást a projekt teljes időtartama alatt.

- a) az előkészítési költségek becsült összege 500,00 EUR, ugyanazon módszertan alkalmazásával, mint az I. és II. típusú projektek esetében.

A 2021 és 2027 közötti programozási időszakban az egy főre jutó, 1 főt egy éven keresztül, vagy 2 főt fél-fél évre (vagy bármely más, 1 fő/1 évnek megfelelő kombinációt) alkalmazó projektenkénti egyösszegű átalány megállapított összege 31 250,00 EUR (25 000,00 EUR ERFA), amelyet a program a kisléptékű projektek esetében szintén határértékként határozott meg. Az egyéb költségek becsülésének indoklását az alábbi számítás ismerteti.

CSEREPROGRAM EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY = 31 250,00 EUR

AZ EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY KISZÁMÍTÁSA:

a projekt költségvetésének mérete = előkészítési költségek + egyéb költségek

a projekt költségvetésének mérete = 500,00 EUR + 30 750,00 EUR = 31 250,00 EUR

b) a III. típusú projektekre vonatkozó számításokból és javasolt költségvetésből látható, hogy az egyéb költségekből 30 750,00 EUR elsősorban az átlagos szuperbruttó bérköltségeket és a felmerülő adminisztratív költségeket fedezné.

A szlovén munkáltató éves költségei = $12 \times 1\,900,43 \text{ EUR} \times 1,161 + 1\,024,24 \text{ EUR} = 27\,501,03 \text{ EUR}$

A magyar munkáltató éves költségei = $(12 \times 1\,184,72 \text{ EUR} + 1\,916,67 \text{ EUR} + 1\,184,72 \text{ EUR}) \times 1,17 = 20\,262,13 \text{ EUR}$

a munkáltató éves átlagos költsége = $(27\,501,03 \text{ EUR} + 20\,262,13 \text{ EUR})/2 = 23\,881,58 \text{ EUR}$

igazgatási költségek = $23\,881,58 \text{ EUR} \times 0,15 = 3\,582,24 \text{ EUR}$

4. Kérjük, ismertesse, hogyan biztosították, hogy az egységköltségek, az egyösszegű átalányok vagy a százalékos átalányok kiszámításakor csak elszámolható kiadást vegyenek figyelembe.

Az egységköltségek és egyösszegű átalányok kiszámításához használt adatok ellenőrzésére a program irányítási és ellenőrzési rendszerének leírásával (pl. irányítási vizsgálatok, minőség- és auditok) és a megállapítást nem tartalmazó projektellenőrzésekkel összhangban történt. Az audit hatóság a 2014–2020-as programozási időszakban a rendszerellenőrzés során 1. kategóriájúként értékelte a program elektronikus monitoringrendszerét.

Emellett a Szlovén Köztársaság Statisztikai Hivatala és a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a bruttó átlagbérre vonatkozó statisztikai adatok kerültek felhasználásra, így az elszámolhatóság biztosított.

5. A számítási módszernek, az összegeknek, valamint az adatok ellenőrzését, minőségét, gyűjtését és tárolását biztosító intézkedéseknek az ellenőrző hatóság vagy hatóságok általi vizsgálata.

Az ellenőrző hatóság átfogó értékelése az egyszerűsített költségelszámolási módszerek három típusának kialakításáról: pozitív

- 1) Egységköltség-alapú költségmehatározás – 1. típus – egységköltségeken alapuló együttműködési projektek;
- 2) Egyösszegű átalány – 2. típus – egyösszegű átalányon alapuló kölcsönös bizalomépítő projektek;
- 3) Egyösszegű átalány – 3. típus – egyösszegű átalányon alapuló munkavállalói csereprojektek;

az 1060/2021/EU rendelet 94. cikkének (2) bekezdésével összhangban kerültek megállapításra az alábbiak alapján:

(a) tisztességes, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer, amely a következőkön alapul:

- (i) statisztikai adatok, egyéb objektív információk vagy szakértői vélemény;
- (ii) ellenőrzött múltbeli adatok;

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek három típusának megállapításához használt módszerek értékelése alapján az Ellenőrző Hatóság megerősítheti, hogy a javasolt felépítés összhangban van a 94. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályozási követelményekkel, különös tekintettel a következőkre:

- a) A számítási módszer tisztességes, méltányos és ellenőrizhető.
- b) A felhasznált adatok statisztikai adatokon és ellenőrzött múltbeli adatokon alapulnak. Az értékelés szerint a felhasznált adatok megbízhatóak, és azok a művelettípus szempontjából relevánsak.
- c) Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozása során figyelembe vett költségkategóriák/-típusok összhangban vannak a vonatkozó nemzeti és uniós támogathatósági szabályokkal, különösen az Interreg programok tekintetében az (EU) 2021/1059 Interreg rendelet V. fejezetében (37–44. cikk) és a közös rendelkezésekről szóló (EU) 2021/1060 rendelet III. fejezetében (63. és 67. cikk) meghatározottak szerint.
- d) A kialakítási módszerekről rendelkezésre álló információk alapján nem áll fenn ugyanazon kiadások kettős finanszírozásának kockázata.
- e) A megállapított összegek összhangban vannak a feltételezésekkel és az összegek megállapításához használt adatokkal.
- f) A korrekciós módszert nem alkalmazzák az egyszerűsített költségelszámolási módszerek három típusának végrehajtása során.

Ami az adatok hitelesítését, minőségét, gyűjtését és tárolását biztosító intézkedéseket illeti, a mérföldkövek/egységek számának teljesülésének megerősítésére és az adatok tárolására támogató rendszerként INTERACT Jems informatikai rendszerének használata tervezett.

Ez az értékelés kiterjed a Bizottság ellenőrzési szolgálatai egyszerűsített költségelszámolási módszerek ellenőrzőlistájának 1. szakaszában felsorolt valamennyi releváns elemre. Az ellenőrző hatóság minden egyes egyszerűsített költségelszámolási módszertan esetében külön ellenőrzőlistát készített.

2. FÜGGELÉK: Uniós hozzájárulás költségfüggetlen finanszírozás alapján

Sablon az adatok Bizottság általi megvizsgálás céljára történő benyújtásához
(Az (EU) 2021/1060 rendelet (CPR 95. cikke))

Nem alkalmazandó.

3. FÜGGELÉK: A stratégiai jelentőségű tervezett műveletek jegyzéke ütemtervvel – a közös rendelkezésekről szóló rendelet 22. cikkének (3) bekezdése

Az Interreg VI-A Szlovénia-Magyarország Program 2021–2027 nyílt pályázati felhívások útján tervezi kiválasztani az összes műveletet. Külön pályázati felhívást tesznek közzé az ISO6.3. szerinti, korlátozott pénzügyi volumenű projektekre.

A tagállamok úgy döntöttek, hogy a program 3. prioritásán (ISO 6.3) belül korlátozott pénzügyi volumenű projekteket (kisléptékű projekteket) támogatnak annak érdekében, hogy növeljék a program láthatóságát és a bizalmat a programterületen és azon túl élő emberek számára/között.

A program határmenti területére jellemző a nyelvi akadály, amelyet általában a közvetítő nyelv segítségével sikerül leküzdeni. A nyelvtudás hiánya jelentős hatással van a programterületen belüli kommunikációra és bizalomra. A programterületen sok helyi lakost összekötő kis intézményeknek gondot okoz a nagyobb projektek kidolgozása, amelyek általában jelentős adminisztratív munkát igényelnek a kétnyelvűen érthető projektpályázatok kidolgozásához. A program célja, hogy a kisebb intézményeket, mint például a nem kormányzati szervezeteket, iskolákat, kkv-kat és egyesületeket vonzza a program tevékenységeiben való részvételre, amelyek hozzájárulnak a program kimeneti és eredménymutatóihoz egy nagyon egyszerűsített eljárás keretében, ahol kevesebb adminisztratív munkára lesz szükség, és ahol a projekttevékenységek a bizalomépítésre irányulnak. A kisléptékű projektek által vonzott intézmények sok helyi lakost kapcsolnak össze a program területén, akik kapcsolatba lépnek, együttműködnek, bizalmat építenek, és végül javítják a program láthatóságát. Várhatóan tartós kapcsolatok épülnek ki, amelyek a jövőben nagyobb projektötletekké fejlődhetnek.

Mindezeket figyelembe véve az ISO6.3 people-to-people (emberek közötti együttműködési) projektjei olyan bizalomépítő projektek, amelyek nagy jelentőséggel bírnak a határon átnyúló térségben, és ezért helyénvaló stratégiai fontosságú projekteknek tekinteni őket, mivel nagymértékben hozzájárulnak a programok láthatóságához.

A program tervezési szakaszában nem kerültek előre meghatározásra stratégiai jelentőségű projektek, csak a 2. fejezetben (ISO 6.3) és a 6. fejezetben meghatározott stratégiai fontosságú tevékenységeket vázolják fel. A program az ilyen projekteket nyílt pályázati felhívás útján kívánja megvalósítani, a bizalomépítésre és a program láthatóságára vonatkozó egyedi értékelési kritériumokkal. A kisléptékű projektekre irányuló nyílt felhívások kiegészítik, támogatják és hozzájárulnak a programon belül kiválasztott normál projektek láthatóságához.

Ahol az együttműködés fontos.